O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: xalksuzi@uzpak.uz • 2003 йил 11 ноябрь, №229 (3341) Сешанба

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 10 ноябрь куни Оқсаройда АҚШ давлат котибининг Европа ва Евроосиё масалалари бўйича ёрдамчиси Элизабет Жонс ҳамда АҚШ давлат котибининг демократия, инсон ҳуқуқлари ва меҳнат масалалари бўйича ёрдамчиси Лорн Крейнерни қабул қилди.

Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар изчил ривожланиб келмоқда. Мамлакатимизга уммон ортидан ҳукумат, парламент ва ишбилармон доиралар вакиллари делегациялари тез-тез ташриф буюраётгани бунинг ёрқин тасдиғидир.

Учрашувда Ислом Каримов мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик ҳар томонлама равнақ топиб бораётганидан мамнуният изҳор этар экан, ушбу учрашув стратегик шериклик даражасига кўтарилган Ўзбекистон — АҚШ муносабатларига оид долзарб масалаларни яна бир бор кўриб чиқиш учун яхши имконият яратганини таъкидлади.

Ўзбекистон ўз олдига демократик жамият барпо этиш, халқ фаровонлигини янада ошириш, иқтисодий ислоҳотларни муваффақиятли давом эттириш ва бозор муносабатларини қатъий қарор топтириш, хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш каби улкан вазифаларни қўйган. Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон мана шу вазифаларни бажаришда АҚШ билан янада яқин ҳамкорлик қилиш истагида эканлигини айтди.

Меҳмонлар самимий қабул учун Президентга миннатдорлик билдириб, АҚШ томони Ўзбекистонда изчиллик билан амалга оширилаётган ислоҳотларни бундан буён ҳам қўллаб-қувватлашини, ҳамкорлик икки томонлама манфаатли асосда давом этишини таъкидлади.

Учрашувда Ўзбекистон — АҚШ муносабатлари, минтақавий хавфсизлик, инсон ҳуқуқларига оид ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: қабул пайти.
Дилшод ЮСУПОВ олган суратлар.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ПАХТАКОРЛАРИГА, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Сизларни 345 минг тонналик юксак пахта хирмони бунёд этиб, йиллик шартнома режасини мамлакатимизда биринчи бўлиб бажарганингиз билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Қишлоқ хўжалиги учун ҳар қачонгидан ҳам оғир келган бу йилги мураккаб табиий шароитда сиз, мард ва ориятли, сўзи билан иши бир сурхондарёлик пахтакорларнинг мавжуд қийинчиликларни мардона енгиб қилган фидокорона меҳнатингиз, ғайрат-шижоатингизнинг амалий натижаси бўлган бу улкан муваффақият барчамизни беҳад қувонтиради.

Бу йилги мавсумда сизларнинг пахтачилик билан бир қаторда ғалла етиштириш бўйича ҳам қўлга киритган катта меҳнат ғалабангиз замирида авваламбор Сурхон воҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, деҳқончиликка замонавий технологияларни кенг ва оқилона жорий этиш, одамларда меҳнатга янгича муносабатни, ерга эгалик туйғусини шакллантириш борасида амалга ошираётган ижобий ишларингиз мужассам, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Бугунги ютуққа муносиб ҳисса қўшган Денов ва Сариосиё, Жарқўрғон ва Шўрчи, Термиз ва Қумқўрғон туманлари пахтакорларига, Сурхон воҳаси деҳқончилик мактабининг қадимий шуҳратини тиклаш йўлида кечани кеча, кундузни кундуз демай тинимсиз меҳнат қилаётган деҳқон ва фермерлар, ширкат хўжаликлари аъзолари, механизатор ва мутахассисларга, бутун вилоят аҳлига ҳар қанча таҳсин айтсак, арзийди.

Келажакка катта умид ва ишонч билан қараб, тадбиркорлик ва омилкорлик фазилатларини намоён этиб келаётган сиз, қалби қайноқ Сурхондарё аҳлининг бошқа соҳаларда ҳам юксак натижаларга эришиб, йилни ёруғ юз билан якунлашингизга ишонаман.

Барчангизни бугунги меҳнат зафарингиз билан яна бир бор қутлаб, сизларга сиҳат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Ҳорманг, ҳамиша омадингизни берсин, ҳеч қачон кам бўлманг, қадрдонларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ҲАМКОРЛИК МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМАСИ

Мамлакатимизга ташриф буюрган АҚШ давлат котибининг Европа ва Евроосиё масалалари бўйича ёрдамчиси Элизабет Жонс ва АҚШ давлат котибининг демократия, инсон ҳуқуқлари ва меҳнат масалалари бўйича ёрдамчиси Лорн Крейнер Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Содиқ Сафоев билан учрашди.

Музокарада Ўзбекистон ва АҚШ ўртасида икки томонлама алоқаларни ва халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳамкорликни кучайтириш, минтақавий хавфсизлик, халқаро террорчилик ҳамда гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний савдосига қарши биргаликда курашишга оид ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА).

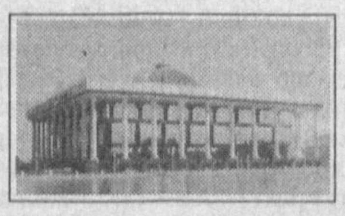

Олий Мажлисда

Аввал хабар қилганимиздек, шу йилнинг 11 декабрь куни иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн учинчи сессияси ўз ишини бошлайди. Шу муносабат билан парламентнинг навбатдаги сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б.Бугров бошчилигида депутатлар ишчи гуруҳи тузилди.

Депутатлар ишчи гуруҳи 7 ноябрь куни ўзининг биринчи мажлисини ўтказди.

ИШЧИ ГУРУҲИ ЙИҒИЛИШИ

Ишчи гуруҳи раҳбари мажлисни очар экан, парламентнинг навбатдаги сессияси муҳим аҳамиятга эга эканлигини, унда жамиятимиз ҳаётининг барча соҳаларини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштиришга қаратилган қонун лойиҳалари кўриб чиқилишини таъкидлади. Олий Мажлис ўн учинчи сессиясини сиёсий ва ташкилий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш, депутатлар самарали ишлаши учун мақбул шарт-шароитлар яратиш зарурлигига алоҳида урғу берилди.

Сессиянинг муваффақиятли ўтиши кўп жиҳатдан унга парламент қўмиталари ва комиссиялари, сиёсий партияларнинг депутатлар фракциялари, ҳокимият вакиллик органлари ва сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар блоклари қандай тайёргарлик кўришига боғлиқдир. Мажлисда депутатлар ишчи гуруҳининг ҳозирги кундаги асосий вазифаси сессия муҳокамасига киритиладиган барча ҳужжатларнинг лойиҳаларини ўз вақтида ва сифатли тайёрлашдан иборат эканлиги кўрсатиб ўтилди. Айни вақтда мамлакатимиз қонун чи-

(Давоми 2-бетда).

ШАРҲЛОВЧИЛИК МАҲОРАТИ

Профессионал спорт ҳам, оммавий спорт ҳам профессионал савияда тарғиб этилиши кун тартибининг долзарб вазифаси ҳисобланмоқда

Спорт билан фахр, ифтихор, ғурур туйғулари ёнма-ён яшайди. Шу боис спорт билан мунтазам шуғулланадиган одам ўзининг юриш-туриши, муомаласи, кайфияти билан спортдан йироқ кишилардан яққол ажралиб туради. Қадди-бастигина эмас, фикрлаш тарзи, феълида шаклланаётган тантилик, данғаллик, қўрқмаслик туйғулари ҳам спортчини бир поғона юқори кўтариб туради. Қизиғи шундаки, спортчига хос бўлган бундай хусусият унга доимо ҳамроҳ журналистларга ҳам юқади. Чунки журналист спортчи билан бир ҳаводан нафас олади, машғулотларда ҳам, мусобақа кезларида ҳам унинг ёнидан жилмайди. Ўзининг спортчиси ғолиб чиқса ўғил кўргандек қувонади, мағлубиятга учраса, тун бўйи ухламайди. Чунки доимий машғуллик спортчининг ҳам, унга ҳамроҳ яқинларнинг ҳам кундалик турмуш тарзига айланиб кетади. Назаримда, спортни халқимизнинг кундалик турмуш тарзига айлантириб юбориш қийин кечмоқда. Оддий бадан тарбияни олайлик. Шу сўзнинг ўзи муомаладан чиқиб кетмадими, мабодо?.. Ваҳоланки, бадан тарбияси кексаю ёшга, айниқса кичкинтойларимиздан тортиб, вояга етиб келаётган навқирон авлодга, ўрта ёш эркак-аёлларимизга нақадар зарур машғулот?! Нафас олиш, таомланиш қанчалик муҳим бўлса, бадан тарбиянинг аҳамияти уларникидан оз эмас! Қадни расо тутиш, расо қадам ташлаш қадди-қомат тарбиясидан бошланишини яхши биламизу, ушбу зарурдан-зарур амални адо этмаймиз, саломатлик ва зоҳирий гўзаллигимизни эринчоқлик деган иллатга қурбон қиламиз.

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда ниҳоятда оммалашган теннисни бизнинг менталитетга хос эмас, бу —

Муносабат

аслзодалар спорти деган мулоҳазалар билдирганлар бўлди. Ия, бизнинг менталитетга, нима, аслзодалик ярашмайдими?! Ўзбек йигит-қизи юксак дид билан безатилган кортларда пахтадек оппоқ теннис либосларида тилла ранг тўпни уриб ўйнаса, ватандошларимиз бунинг томошасидан завқшавқ туйсалар, нима, бунга ўзбекнинг маънавий ҳақ-ҳуқуқи йўқми?!

Пойтахтда, вилоятларда бунёд этилган муҳташам теннис майдонлари, турли миқёслардаги мусобақалар, энг муҳими, ёш-ёш ўғил-қизларимиз теннис тўгаракларига қатнай бошлагани, ва ниҳоят, теннис гўзаллиги ҳаётимиз гўзаллигига айланаётгани ана шу маънавий ҳақ-ҳуқуқ борлигидан далолат бермаяптими?!

Қисқа муддатда тенниснинг халқимиз орасида оммалашувида телекўрсатувларнинг, радио, газета ва журнал чиқишларининг ҳиссаси катта бўлди. Журналистлар ўртасида анъанавий тус олган футбол, волейбол, югуриш ва шахмат мусобақаларига теннис қўшилди, маҳоратли теннисчи-журналистлар етишиб чиқди.

Миллий курашни айтмайсизми! Беш-олти йил ичида мағрибдан машриққа қадар довруғ таратган ўзбек курашининг жозибали услублари чаққонлик, эпчиллик, абжирлик ва мардлик тимсолига айланиб улгурди. Токиодаги япон полвони ҳам, Рио де-Жанейродаги латинос ҳам ўзбек тилида "ҳалол", "ёнбош" ва ҳоказо сўзларни кунига неча ўн марталаб такрорлаяпти. Инсон зоти учун энг арзанда туйғу бўлмиш ҳалоллик фазилати соф ўзбекона лаҳжада дунёни забт этмоқда.

Бундай воқеа-ҳодисалардан, биринчи навбатда ким фахрланмоғи, ғурурланмоғи, кўкси осмон бўлмоғи керак?

Албатта, биз ўзбеклар!

Миллатни улуғловчи бундай янгиликларни тўхтовсиз тарғиб-ташвиқ этиш ва кишиларимиз онгу шуурига етказиб, халқимизнинг маънавий мулкига айлантириш кимнинг зиммасида?

Биринчи навбатда, журналистларимизнинг!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Оммавий спорт тарғиботини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори фавқулодда муҳим ҳаётий муаммога бағишлангани билан мамлакатимиздаги барча матбуот ходимлари, хусусан, спорт журналистлари олдига аниқ вазифалар қўйди.

(Давоми 4-бетда).

Маррадан ўзганлар

СОҒИНЧ ДОВОНИ

Сурхондарё деҳқонлари- нинг кўкси бугун ўзлари уйган пахта хирмонларидан-да баланд: улар мамлакат хирмонига 345 минг тонна пахта топшириб, йиллик шартномавий режасини юртимизда биринчи бўлиб бажардилар. 120 минг гектар пахтазордан дуру гавҳардан-да қадрли хомашё тайёрланди. Шунинг эвазига пахтакорларнинг қўлига 75 миллиард сўмдан зиёд даромад тегиши кутилмоқда. Бу 3-4 йил аввалги кўрсаткичдан уч-тўрт марта кўпдир.

Ушбу довонни сурхондарёликлар кўп кўзладилар. Бироқ марра ҳа деганда эгаллланавермади. Деҳқон ҳам қараб турмади. Ишлади. Изланди. Билим, ғайрат-шижоат тоши билан орзу-умидларини чархлади. Ютуқлардан ибрат, хатолардан сабоқ китобларини ёзди. Ва ниҳоят, қийин ва қутлуғ марра забт этилди.

Бугунги ютуқни соғинч марраси, деб аташ мумкин. Ахир у-бу сабаблар (ва гоҳида баҳоналар) туфайли, шартнома режаларини бажаришда узилишлар кузатилди. Узилишлар йиллар давомида такрорланаверди. Деҳқон лекин масрур турди. Ер билан тил топишди. Ҳузурига олимларни чорлади. Мулк шаклини ўзгартирди. Ҳисоб-китоблари ва ўзаро муносабатларига тузатишлар киритди. Пировардида соғинч довонига шарафли йўл орқали чиқиб келди.

Бу йўлда мамлакатимизда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш режасини бажарган Сариосиё тумани пахтакорлари ўзига хос,ҳаммага ибрат бўлгулик мактаб яратдилар, десак, хато бўлмас. Сариосиёда бу йил ёмғир одатдагидан уч баравар кўп ёғди. Ёғинлар атайин айни чигит экиш даврига тўғри келди. Пировардида деҳқонлар уруғни уч-тўрт марта қайта экдилар. Шунинг баробарида одатдагидан уч-тўрт ҳисса кўпроқ ишладилар. Осмоннинг, Қуёшнинг иродасини иродаларига бўйсундириб ишладилар ва қарийб йигирма иш кунида 17 минг тонналик хирмон яратиб, довон кучдилар. Ҳурматли Президентимизнинг сариосиёлик пахтакорларга йўллаган табрикномаларида таъкидланганидек, бу ғалаба замирида лафзи ҳалол, заҳматкаш пахтакорларимизнинг мавсум давомида қилган фидокорона меҳнати, бу соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар, тобора кучайиб бораётган ерга эгалик ва ўз меҳнати на-

(Давоми 2-бетда).

АМУ СОҲИЛИДА ЯНГИ БОЖХОНА МАЖМУИ

Амударёнинг ўнг соҳилида — "Термиз — Ҳайратон" кўприги олдида Марказий Осиёда энг йирик "Айритом" божхона мажмуи ишга туширилди.

Шу муносабат билан тадбирни Сурхондарё вилояти ҳокими Т.Қодиров очди.

Ўзбекистон ва Афғонистон ўртасидаги алоқалар ҳамиша ўзаро ҳурмат ва ишонч, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тамойиллари асосида ривожланиб келган. Бунда мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг узоқни кўзлаб юритаётган оқилона ташқи сиёсати муҳим омил бўлмоқда. Ўзбекистон Афғонистондаги тикланиш жараёнида фаол иштирок этмоқда. Дунёнинг турли мамлакатларидан афғон халқига ёрдам сифатида келаётган юклар асосан шу ердан ўтади.

Афғонистонда толиблар ҳукмронлиги тугатилиб, ўтиш ҳукумати тузилгач, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатлари яна тикланди. Савдо-иқтисодий ҳамкорлик жадаллашди. Икки давлат ўртасида йўл қурилиши, транспорт, ирригация, электр энергияси ва нефть маҳсулотлари таъминоти соҳаларида ҳамкорлик йўлга қўйилди. Ўзбекистонлик бунёдкорлар Афғонистонда автомобиль йўллари қурилишида фаол иштирок этмоқда. Йўлсозларимиз ҳозиргача тўққизта кўприкни қуриб битказди.

"Термиз — Ҳайратон" кўприги ва Термиз дарё порти орқали халқаро транзит юкларни ўтказишга ҳамда фуқаролар борди-келдисига рухсат этилгани божхона ва чегара назоратини янада кучайтиришни тақозо этади. Шу боис "Айритом" божхона мажмуи қисқа муддатда барпо этилди. У Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси билан БМТнинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси қўшма лойиҳаси асосида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Мазкур лойиҳанинг қиймати 2 миллион АҚШ долларига тенг бўлиб, у Норвегия, Финляндия ва АҚШ томонидан молиялаштирилган.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Рустам Азимов, Осиё тараққиёт банки президенти Тадао Чино иштирок этди.

Чори ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

Бугуннинг одамлари

ЕРНИ СЕВГАН ИНСОНЛАР

Ҳар бир одам боласида орзу-ҳавас бўлади. Бахтли-саодатли бўлай, тўқ-бадавлат яшай, дейди. Бунинг нимаси ёмон? Ҳаммаси яхши. Энг муҳими, кишининг орзу-ҳавасли кўнгил эгаси бўлишининг ўзи катта гап.

Ҳа, орзу-ҳавасли бўлиш яхши. Аммо қандай қилиб бу кўнгил армонларини ушалтириш мумкин? Бу — масалаларнинг масаласи.

Шундай қилиб, биров катта орзули бўлади, лекин афсуски, ғайрат-шижоати бўлмайди. Охир-оқибатда бундай одамнинг дилидаги орзу-ҳаваси ҳам бир кун келиб шамдай сўнади. Яна бировлар борки, эртаклардагидай яшагиси келади, лекин шундай бўлсаки, бунга ўзини деярли уринтирмасдан, қўлини совуқ сувга урмасдан эришса... Жарақ-

жарақ пулни, хазинани худонинг ўзи бераверса. Эҳ, нимасини айтасиз! Масалан, яна шундай биродарларимиз борки, буларнинг ҳаммасини узоқлардан излайди. Қишлоқдан шаҳарга боради, у шаҳардан яна бошқасига. Унинг назарида, ишқилиб, омад қаердадир олис бир ерда бор, лекин ўз қишлоғида эмас.

Асадулла Бердиқулов ҳам орзу-ҳавасли йигитлардан бўлиб вояга етди. Лекин у, бошқалардан фарқ қилиб, хаёл бўшлиқларида сайр этмади. Бахт-саодат, орзу-мақсадлар калитини ўзи туғилган, улғайиб йигит бўлган муҳитдан — Сирдарёи азим бўйларидаги дашт ерлардан ва қишлоқдаги меҳнатдан излади. У хазинани, пулни, даромадни заминдан, оёғи остидан топаяпти.

Асадулла Тошкент қишлоқ хўжалик институтини тамомлаб,ўзи, ота-оналари, қариндош-уруғлари яшаётган собиқ Титов номли жамоа хўжалигига иқтисодчи-ҳисобчи бўлиб ишга келди. Хўжалик Сирдарё вилоятининг қолоқдан-қолоқ хўжаликларидан бири эди. Ўзингиз тасаввур қилинг: гектар бошига 10 центнердан, пахта, 10-12 центнердан ғалла олган хўжаликни яна қандай аташ мумкин? Хуллас, хўжалик заиф, ишининг барори йўқ, колхозчиларнинг косаси оқармас, иқтисодчи-ҳисобчи Асадулланинг ҳам чўт қоқишга қўли бормасди...

Мустақиллик қуёши чарақлаб, бутун юртни, жумладан,

(Давоми 2-бетда).

Қарорни ўқиб...

ИЛМ-ФАНГА ЮКСАК ЭЪТИБОР

Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси юбилейини нишонлаш муносабати билан эълон қилинган қарори шу кеча-кундуздаги ижтимоий-маънавий ҳаётимизнинг энг муҳим воқеаларидан бири бўлди. Айниқса, давлатимизнинг бу ҳужжати Ватанимиз илмий жамоатчилиги томонидан алоҳида бир қониқиш билан кутиб олинди.

Шу йилнинг 30 октябрь куни ушбу қарор матни «Халқ сўзи» — «Народное слово» газеталарида эълон қилинганидан кейин биз таҳририятдан Фанлар академиясининг илмий-текшириш институтларида узоқ йиллардан буён самарали меҳнат қилиб келаётган бир қатор атоқли олимларга қўнғироқ қилдик, уларни ҳукуматимиз қарори билан табрикладик, айни пайтда, шу муҳим воқеа сабаб, уларнинг дилида уйғонган дастлабки ўй-кечинмалар билан қизиқдик.

Мана, олимларимиз нималар дейишди:

Матёқуб ҚЎШЖОНОВ, академик.

— Ҳукуматимизнинг бу қарорида олимлар жамоасини илҳомлантирадиган ва юксак даражада руҳлантирадиган бир куч бор.

Қарорда, аввало, илм-фан ва унинг намояндаларига чуқур эҳтиром ўз ифодасини топган. Айни пайтда, илм-фанга — тараққиётнинг қаноти, деб юксак ишонч билдирилади.

Қарорда яна бир улкан ҳақиқат тасдиқланади. Бу ҳақиқат шундан иборатки, мамлакатимизда Фанлар академиясининг вужудга келиши тасодифий бир ҳолат эмас. Чунки Ўзбекистон азал-азалдан жаҳоннинг энг улуғ илм-фан марказларидан бири бўлиб келган. Минг йиллик тарихга эга Маъмун академияси, буюк француз адиби ва файласуфи Вольтер «Улуғбек академияси» деб таърифлаган Самарқандда бундан беш-олти аср олдин мавжуд бўлган илм-фан маркази, Бухоро ва Фарғона водийсида дунёга келган алломалар атрофидаги илмий муҳит...

Хуллас, XX асрда Ўзбекистон Фанлар академиясининг қайта вужудга келиши, собиқ Марказнинг аллақандай иноятн бўлмай, балки бу — юртимизда академия ташкил қилинадиган даражада катта ва етук илмий кучнинг мавжудлиги билан изоҳланади.

Бу расмий ҳужжатнинг яна бир алоҳида жиҳати шундаки, унда академиянинг юбилейига эмас, балки академия олдида турган долзарб вазифаларга алоҳида урғу берилади. Фақат шугина эмас, ана шу мавжуд муаммоларнинг давлат миқёсидаги ечимлари кўрсатиб ўтилади. Агар санаб ўтилган муаммолар ҳукумат қарорида кўрсатилганидай ҳал этилса, ишончимиз комилки, Фанлар академияси ҳаётида янги давр бошланади, унинг тараққиёти йўлида ёрқин истиқболли уфқлар очилади.

Бу энди фақат давлатга ва академия раҳбариятигагина боғлиқ эмас. Масалалар ечими, энг аввало, олимларнинг ўзига боғлиқ.

(Давоми 4-бетда).

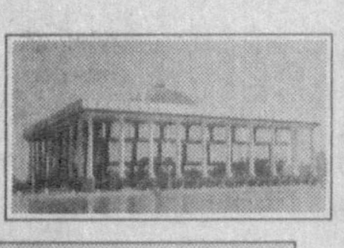

Олий Мажлисда

(Давоми. Боши 1-бетда).

қарувчи олий органининг бўлажак сессияси билан боғлиқ бир қатор масалаларни ўз вақтида ҳал этиш ҳам муҳим аҳамиятга молик эканлиги айтилди.

Учинчи кичик гуруҳ зиммасига сессия вақтида депутатлар унумли ишлашлари учун уларга зарур шарт-шароитларни таъминлаш билан боғлиқ масалалар юклатилди. Ушбу кичик гуруҳга Иқтисодиётни ислоҳ қилиш масалалари ва тадбиркорлик қўмитаси раиси М.Умаралиев раҳбарлик қилади.

ИШЧИ ГУРУҲИ ЙИҒИЛИШИ

Депутатлар ишчи гуруҳи фаолиятини самарали ташкил этиш мақсадида унинг таркибида учта кичик гуруҳ тузилди. Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси раиси М.Сафаева бошчилик қиладиган биринчи кичик гуруҳнинг асосий вазифаси Олий Мажлис муҳокамасига киритиладиган қонун лойиҳалари вақтида тайёрланиши, сессияга доир материаллар депутатларга олдиндан етказилиб берилишини таъминлаш ҳамда ҳужжатларнинг лойиҳалари юзасидан тушадиган таклифлар ва мулоҳазаларни умумлаштириб боришдан иборат.

Матбуот ва ахборот қўмитасининг раиси Ў.Ҳошимов етакчилигидаги иккинчи кичик гуруҳ журналистларни аккредитация қилиш, парламент сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёни оммавий ахборот воситаларида мунтазам ёритилишини ташкил этиш масалаларини ҳал қилади, "Рада-Мажлис" электрон овоз бериш тизими аниқ ишлашини ва ялпи мажлислар залида синхрон таржима қилинишини таъминлайди.

Мажлисда қонун лойиҳаларини сифатли тайёрлаш, уларни депутатларга ўз вақтида юбориш, киритиладиган таклифларни ўрганиш ва ҳисобга олиш масалаларига катта эътибор қаратилди. Сессияга тайёргарлик кўриш ва сессия ишини, сиёсий партиялар депутатлар фракцияларининг, ҳокимият вакиллик органлари ва сайловчилар ташаббускор гуруҳларидан сайланган депутатлар блокларининг қонунчилик ишидаги фаол иштирокини оммавий ахборот воситаларида кенг ва мунтазам ёритиб бориш муҳим эканлиги ҳам кўрсатиб ўтилди.

Мажлисда депутатлар ишчи гуруҳи аъзолари қонун ҳужжатларининг лойиҳалари устида олиб борилаётган ишлар ҳақида ахборот бердилар, амалга ошириладиган ишлар режасини атрофлича муҳокама қилдилар, иккинчи чақириқ ўн учинчи сессияга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир турли масалалар юзасидан ўз таклиф ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Ўз мухбиримиз.

ИЖТИМОИЙ КЎМАК

у қандай кўрсатилмоқда?

Парламентнинг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси ташаббуси билан «Фуқаролар йиғинларининг кам таъминланган оилаларга, ёлғиз кексаларга, пенсионерлар ва ногиронларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш фаолияти» мавзусида анжуман бўлиб ўтди.

Унда таъкидландики, мамлакатимизда Президент Ислом Каримов томонидан илгари сурилган «Кучли давлатдан — кучли жамият сари» тамойили асосида давлат органлари ваколатларининг бир қисми босқичма-босқич жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига ўтказилмоқда. Тегишли вазирлик ва идоралар вакиллари, маҳаллалар оқсоқоллари раислари қатнашган мазкур анжуманда пенсия ва нафақалар таъминоти узлуксиз амалга оширилаётгани таъкидланди. Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси эса йилдан-йилга молиявий жиҳатдан мустаҳкамланиб бораётир. Бундан ташқари айрим маҳаллалар ва фуқаролар йиғинларида кам даромадли оилаларга нафақалар тайинлашда камчиликлар борлигидан, баъзи туманларда эса банкларда нақд пул тақчил дея пенсия ва нафақаларни тўлаш кечикаётганидан кўз юмиб бўлмаслиги ҳам қайд қилинди.

Анжуман якунида ижтимоий ёрдам кўрсатишга тегишли қонун ости ҳужжатларини бажариш юзасидан тавсиялар берилди.

Х. ЭШМАНОВ.
"Халқ сўзи" мухбири.

СУВ ИНШООТЛАРИМИЗ ХАВФСИЗМИ?

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги тараққиётида сув иншоотлари муҳим ўрин тутади. Жами суғориладиган майдонимиз 4 миллион 250 минг гектарни ташкил этса, 200 минг километрли суғориш тармоқлари, каналлар, 32 мингдан ортиқ гидроиншоот ва гидропостлар, 54 та сув омбори, минглаб насос станциялари ва коллектор зовур, алоқа тармоқлари ишлаб турибди. Аммо гидротехник иншоотларнинг хавфсизлик даражаси қандай аҳволда?

Яқинда Олий Мажлиснинг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасида бўлиб ўтган илмий-амалий конференцияда гидротехника иншоотлари хавфсизлигини таъминлашнинг илмий-техник ва ҳуқуқий асослари муҳокама этилди. Ўзбекистон Республикасининг «Гидротехника иншоотларининг хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонунининг «Давсувхўжаликназорат» инспекциясида бажарилиши таҳлил этилди. Ташкилот раҳбари соҳанинг энг муҳим ютуқларини таъкидлаш билан бирга амалдаги қонун ижросига боғлиқ муаммоларга ҳам тўхталди. Баъзи раҳбар ва мутахассислар мазкур Қонуннинг ҳуқуқий асосларини англамасликлари оқибатида нуқсонлар жойларда ўз вақтида ҳал қилинмаяпти. Шундай камчиликлар оқибатида Куюк Мозор ҳудуди, Жиззах вилоятидаги насос станциялари, Тўпаланг, Оҳангарон сув омборлари, Шаҳрихон, Самарқанд ГЭСи (каскад) бўлимларидаги гидротехника иншоотлари ишдан чиққан.

Насос агрегатларининг 70 фоизидан кўпи ишлаш муддатини ўтаб бўлган. Уларни қайта таъмирлаш учун моддий манбаларни топиш ва ишга солиш чораларини кўриш зарур. Ислоҳотлар туфайли сувдан фойдаланувчи юридик шахслар миқдори ошмоқда. Уларни узлуксиз равишда сув билан таъминлаш мақсадида сувдан фойдаланувчилар уюшмалари тузилишини тезлатиш айтилди. Мазкур муаммоларни ижобий ҳал этиш учун қатор тавсиялар берилди. "Гидротехника иншоотларининг хавфсизлиги тўғрисида"ги Қонунни қайта кўриб чиқиш, уни замон талабларига мувофиқлаштириш таъкидланди. Айтиш жоизки, қонунни такомиллаштириш маҳаллий, миллий, ҳудудий хавфсизликнинг яна бир кўрсаткичи бўйича барқарорликка эришишимизга олиб келади.

***Мамлакат* НОРМУРОДОВА,**
"Халқ сўзи" мухбири.

СОҒИНЧ ДОВОНИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

тижасидан манфаатдорлик туйғуси мужассамдир.

Жарқўрғонда эса бу йил пахта учун терим мавсумидагина эмас, балки йил мобайнида тупроқнинг унумдорлигини яхшилаш ишида ҳам катта ҳашар уюштирилди: «Ер — ризқ-рўзимиз, фаровонлигимиз асоси» деб билганларнинг ҳаммаси баҳоликудрат далага ўғит чиқариб тўкди.

Ғўзанинг ривожидан ҳамма бохабар бўлиб турди. Самара бўлса бугун — кўнгилдагидек. Муҳими, йиғим-терим мавсуми ортиқча қистовларсиз, шовқин-суронларсиз кечди. Иш завқли тарзда олиб борилди. Айниқса, Денов, Қумқўрғон, Термиз, Узун, Шўрчи, Ангор, Олтинсой, Музработ, Бандихон туманлари пахтакорлари фидокорона меҳнат қилдилар.

Шундай, лафзи, меҳнати ҳалол одамларнинг қадамларида фаровонлик дарахтлари гуллаб-яшнайди. Бу дарахтларнинг сеҳрли ифори қалбларга шавқ, орзу-умид бўлиб инади.

Хўш, ютуқларнинг сир-синоати нимада? Қайси ўзгаришларнинг самараси салмоқлироқ бўлди? Айтиш мумкинки, ер, тупроқ, сув — ўша-ўша. Об-ҳавонинг, иқлим шароитларининг саховати қаторида инжиқликлари ҳам кам бўлмаяпти. Техника ва бошқа ресурслар таъминотидаги муаммолар ҳам ўз гапини айтиб турипти.

—Очиғи, биринчи навбатда меҳнатга муносабат ўзгарди, — дейди «Сурхонпахтасаноат» ҳудудий ҳиссадорлик бирлашмаси раиси Муродилла Расулов. — Пахтани етиштирувчилар билан уни қайта ишловчилар манфаатлари муштараклашиб бормоқда. Деҳқону пахтакор меҳнатига яраша даромад олмоғи керак. Унинг меҳнати эртага янада унумлироқ бўлмоғининг бош шарти — мана шу. Биз сифати юқори, толалари пишиқ, чигитлари бўлиқ пахта қабул қилиб олдик. Деҳқоннинг бу ҳимматидан уларнинг ўзларини баҳраманд этиш — бизнинг асосий вазифамиз.

— Пахтачилигимизда, жумладан, ғаллачилигимизда ҳам «Фалончи қолоғ-у, фалончи илғор», деган тушунча чекиниб бормоқда, — дейди вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Шамсиддин Орипов. — Бугунги деҳқон дакки-дашном, кўрсатма билан юрадиган итоаткор одам эмас. Бугун у идрок қилади. Таҳлилга берилади. Ўзича фикрлай олади. Масъулият, бурч, мажбурият нималигини фарқлайди. Бугунги деҳқоннинг фермерлик дунёқараши, айниқса, ўзгача. Улар хорижга чиқиб, ҳамкасблари билан тажриба алмашмоқдалар. Денов туманида ширкат ва фермер хўжаликларидан учтаси бирлашиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган технологияларни жорий этиш лойиҳаларини амалга оширганига нима дейсиз?

Шамсиддин Ориповнинг бу гаплари менга Қизириқ туманидаги «Қорақасмоқ» фермер хўжалиги аъзоларининг бугунги ишларини эслатди. Хўжаликнинг бошлиғи Нортожи Қултўраев ерга меҳрибон. «Бисмилло»ни айтмасдан далага қадам қўймайди. Техникага хушомадгўй. Ишга талабчан. Ўзига бешафқат. Одамларга мулойим. Бировга у, «яхши ишланглар!» деб шовқин солиб гапирмайди. Одамлар унга эргашиб, ундан орқада қолмаслик учун ишлайдилар, холос. Ўтган йили у пудратчиларнинг ҳар бирини телевизор билан мукофотловди. Бу қоп-қоп буғдой, қўни-қўнжини тўлдириб олган иш ҳақларидан ортиқчаси, албатта. Бу йил Нортожи пудратчи ғолибларга «Тико» машинасини мукофотга қўйган.

Нортожи узоқдаги ўз қишлоғига газ тортди. Йўлни асфальтлади. Энди, қайси куни эшитсам, «Битта мактаб қуриб берсам-чи!» деган гап билан туман ҳокимлигига келиб кетибди.

Энди буёғини сўрасангиз, бу йилги ишлари ҳам — беш!

202 гектар майдондан 700 тоннадан ошириб пахта, пахтанинг ўзидан 17 миллион сўм даромад олибди. Яна қизиғи, келгуси йил ҳосилини ўйлаб, ҳозиргача ҳар гектар учун 20 тоннадан органик ўғитни далага чиқариб қўйибди.

— Майда-чуйда гаплар товонга қадалган тикандай гап. Елкада уммон-уммон ёруғ орзуларни опичлаб яшамоқ керак, — дейди Қултўраев.

Мавриди келди, жарқўрғонлик оддий фуқаро, фермер Мамат Шобердиевнинг гапларини ҳам сизга етказмасам бўлмас.

— Мен қизиқаман одамларнинг қадам олишига, ишга, пахтага, пахтанинг навига, — дейди у рост билан ёлғон гапни фарқлай билмасанг, ғафлат узра яшаганинг мана — шу. Қадамингни рост йўлга сол, ана шунда орзуларинг сенга хиёнат қилолмайди. Алдовларга ҳам чалғимайсан. Мана, бу йил ғўзанинг «Сурхон—9» навига қизиқдик. Шу нав чигитини экдик. Ҳар бир туп ғўзанинг баргидан тортиб ўстирдик-а. Яна — уруғлик. Ҳар гектар ердан олган даромадимиз икки ярим миллион сўмдан ошди! Рост айтиб, рост ишлаганимизнинг самараси бу. Ҳаммамиз жам бўлиб, ростакамига ишласакми, қишлоқни гулларга, тиллага буркаб ташлаймиз.

Пахтакорнинг тантни бир одати бор. «Етиштирганингни ерда қолдирмай, албатта, йиғиштириб олмоғинг керак», — дейди у. Ҳа, Сурхондарёда пахта йиғим-терими давом этмоқда. Келгуси йил ҳосилига замин яратилмоқда. Ғалла экилмоқда. Одамлар шу заминга,ўз юртларига ва бирбирларига меҳрларини бу дунёдаги энг улуғ яхшилик — ҳалол меҳнатлари билан муҳрламоқдалар.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТДА: «Жарқўрғонпахта» ҳиссадорлик жамияти ходимлари Эргаш Олтибоев, Муборак Мирзаабдуллаева ва Бегимқул Шоимқулов пахта сифатини кўздан кечирмоқда.
И. ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Ифтихор

Тонг қуёши кўрпа ёйган
нурли айвоним менинг,
Бир диёрга бўй таратган
даста райҳоним менинг.

Мен қуёш фарзандиман деб
не учун завқланмайин,
Бешигимда шуъладин
тебратди осмоним менинг.

Қалдирорларга гул ортиб
кетдилар кўкламларим,
Бир умр гул бирла бўлди
васлу хижроним менинг.

Мўйсафид тоғлар, яна бобо
адирлар ўлкаси,
Камтарин эл кўнглидай кенг
дашту сайҳоним менинг.

Мен шу эл заҳматларидан
дилни шудгор айладим,
Манглайининг терлари ҳам
гавҳари жоним менинг.

То шу тупроқ бор экандир
менда ҳам битмас сухан,
Токи шеъру сўз ародир
сайру жавлоним менинг.

Бунда ҳар бир кишнаган той
Бойчиборлар бўлгуси,
Ҳар ўғил — Алпомишим,
полвони — деҳқоним менинг.

Киприги ойларга теккан
эрка Ойбарчинларим,
Қошлари чангу ғубору
чеҳра хандоним менинг.

Мен қўлингизнинг қадоғига
Ватан деб юз босай,
Арзигайму байтларим ё
шеъру достоним менинг?

Мангу сўлмас Термизийлар
ўтқазиб кетган чинор,
Руҳлари осмонларимда
мангу посбоним менинг.

Кўҳна Жайҳун мавжлари
кетган Ипак йўлларча бор,
Кўксида оламни бўйлар
янги карвоним менинг.

Ўзбекистон, она юртим,
юзлари порлоқ Ватан,
Юзлари ёруғ диёрим,
танти Сурхоним менинг.

Сирожиддин САЙЙИД.

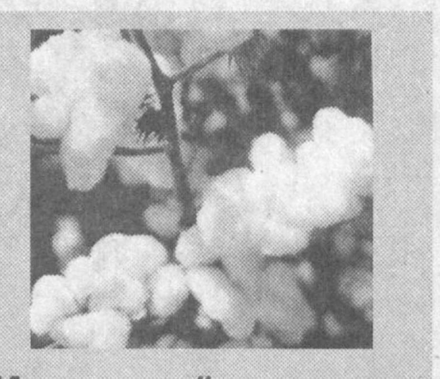

Мисқолдан уйилган хирмон

Биз, теримчилар ғўзанинг чаноғини санаймиз. Бир чаноқдаги пахта тўрт-беш грамм тош босар. Бу нарса бизни қизиқтирмайди. Бизни килограммлар, тонналар қизиқтиради. Ва тўғриси, терим пулининг вақтида бериб борилиши қизиқтиради.

Бу йил терим енгил кўчди. Албатта, бу ҳосилнинг яхши бўлганидан, ҳисоб-китобларнинг тўғри юритилганидан, ҳосилни вақтида йиғиштириб олишга бўлган интилишдан.

Туманимиз пахтакорлари мамлакатимизда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш шартнома режасини уддаладилар. Бу ютуқ замирида бизнинг мустақиллигимиздан, шу ҳур Ватандан, ўз меҳнатимиздан фахрланиш туйғулари мужассам.

Биз — меҳнатсевар элмиз. Меҳнат қилишни қойиллатган эл ҳеч кимдан кам бўлмайди. Унинг кўкси тоғлар мисол юксалиб бораверади.

Гуландом АМИРҚУЛОВА,
теримчи.
Сариосиё тумани.

Даромад — 500 миллион

40 йилдан бери мен деҳқончилик, яъни пахтачилик билан шуғулланаман. Колхозда, совхозда бригадир бўлиб ишладим. Коллектив мулк деган иборани қайта-қайта тилга олдим. Лекин... косамизнинг оқармоғи қийин бўлди.

Мустақиллик, мана, қисқа вақт ичида янги замон деҳқонини тарбиялади. Бугун биз шу ернинг эгасимиз, вассалом. Энди раиснинг ё яна бошқа бир амалдорнинг оғзига анқайиб ё итоат қилиб қараб турмаймиз. Мустақиллик бизни оққорани танишга, таҳлилга ўргатди, изланишга ўргатди.

Қувончлиси, биз «Денов» деган янги, серҳосил, сертола пахта навини яратишга ҳиссамизни қўшдик. 540 гектар ерда пахта етиштирган пудратчиларимиз гектаридан қарийб 40 центнердан ҳосил олдилар. Даромадимиз чакки эмас — 500 миллион сўмдан ошади. Соф фойда ҳам шунга яраша бўлади.

Тўрақул ЖУМАЕВ,
Денов туманидаги «Ҳазорбоғ» ширкат хўжалигининг бош пудратчиси.

АҚШ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРИ САМАРҚАНДДА

САМАРҚАНД /ЎзА мухбири Акбар ҚАРШИЕВ/.

Самарқандга Америка Қўшма Штатлари қишлоқ хўжалиги вазири Энн Венеман хоним раҳбарлигидаги делегация ташриф буюрди.

Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги сиёсий-иқтисодий муносабатлар йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Хусусан, иқтисодий соҳадаги ҳамкорлик икки томонлама фойдали асосда ривожланмоқда.

Меҳмонлар Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги раиси Э.Ғаниев ҳамроҳлигида Самарқанддаги Бибихоним масжиди, Регистон мажмуини томоша қилди.

— Самарқандга илк бор келишим, — деди Э.Венеман журналистлар билан суҳбатда. — Бу шаҳар менда унутилмас таассурот қолдирди. Ташрифдан асосий мақсадимиз эса мамлакатингиз билан иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтириш ва қишлоқ хўжалиги соҳасига оид қатор лойиҳаларни биргаликда амалга ошириш имкониятларини ўрганишдан иборат.

Халқаро анжуман

Ўзбекистон Республикаси Солиқ академиясида «Солиқ органлари кадрларини тайёрлаш тизимидаги таълим жараёнига янги педагогик технологияларни жорий этишнинг илмий асослари» мавзуида халқаро илмий-амалий конференция ўз ишини бошлади.

Анжуманда бир қатор нуфузли халқаро ташкилотлар, мамлакатимиздаги етакчи олий ўқув юртлари ва илмий муассасалардан олимлар ва мутахассислар иштирок этмоқда. Уларга Солиқ академияси профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган китоб ва қўлланмалар, ушбу анжуман материаллари тақдим этилди.

Конференция сўнгида солиқ органлари кадрларини тайёрлаш тизимидаги таълим жараёнига янги педагогик технологияларни жорий этиш бўйича бир қатор амалий тавсиялар ишлаб чиқиш кўзда тутилган.

Зарифа РАШИДОВА.

ЕРНИ СЕВГАН ИНСОНЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Сирдарё соҳилларини ҳам ўз ёғдулари билан ёритди. Бу ерда ҳаёт ўзгарди, одамлар ўзгарди. Фикр-хаёл ўзгарди, руҳ ва кўнгил ўзгарди. Меҳнатга, ерга, мулкка муносабат ҳам тубдан ўзгара бошлади. Халқимизда: «Ишлаган тишлайди» деган мақол бор. Бу мақол шўролар замонида ҳам бор эди. Лекин шунчаки гап эди, шунчаки мақол эди. Ишлаган-ишламаган — барча баробар иш ҳақи оларди.

Мустақиллик бозор иқтисодиётини жорий этди. Унинг таъсирида боқимандалар пайтавасига қурт тушди. Хусусий мулкка, тадбиркорликка, ташаббускорликка кенг йўл берилди. Хуллас, Асадулладай серғайрат, фикрли, ўқувли, меҳнаткаш йигитларнинг замони келди.

Асадулла югуриб-елиб фермер бўлди, 1994 йилда мудраб, ўзини ўнглаёлмай келаётган хўжаликдан 441 гектар ерни олиб «Абдулла Қодирий» фермер хўжалигини тузди: У адабиётни, китобларни севади. «Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» романини бир умр қайта-қайта ўқишга тайёрман. Китобмас, мўъжиза бу асар!» дейди. Фермер хўжалигини шу боисдан адибнинг номи билан атади. Асадулла қишлоғидаги тажрибали, ернинг тилини биладиган кекса одамлардан: «Шу ерларни ер қилса, яхши тирикчилик қилса бўлади. Фақат ишнинг кўзини билиб меҳнат қилиш, сийнасини қоплаган тузни ювиш, уни қувватлантириш керак. Колхоз буни қилолмайди, чунки колхозда ернинг аниқ эгаси йўқ. Ерга аниқ эга керак. Шунда бу ерлар унумдор, обод, қут-баракали бўлади» деганларини кўп эшитган. Ёши улуғлар билмаса гапирмайди. Асадулла буни яхши тушунади.

Хуллас, бағрини оппоқ қордай туз босган ерларга аввал ўзи чиқди, режа қилди, чўтлади, тадбир ўйлади. Хаёлида кекса деҳқонларнинг фикри турди. Сўнг оила аъзолари, 5-10 та қариндош-уруғлари унга эргашди. Кейин фермер аъзолари кўпайиб, бугун «қоровулу тракторчию теримчи» дегандай одамлардан 60 таси шу ерда меҳнат билан машғул.

Қаттиқ меҳнат қилишди. Ёпиқ ва очиқ зовурлар қазишди, ердан зах сувлар қочирилди.

Кузда ерни деярли ярим метр чуқурликда шудгор қилишди. Ҳар гектар ерга камида 20 тоннадан гўнг соча бошлашди. «Гўнг!» деса кўпчилик бурнини жийиради. Лекин, Асадулланинг тили билан айтганда, гўнг — ернинг неъмати, шираси, ноёб озуқаси. Қолаверса, унинг бир неча афзалликлари бор. Масалан, маданий ўғит ернинг тузини оширади. Гўнг эса, аввало, ернинг шўрини олади, иккинчидан, ерга табиий унумдорлик бағишлайди. Асадулла бошлиқ фермер хўжалиги аъзолари ҳар йили куз пайтида ерга минг тонналаб гўнг чиқаради.

Ерга қарашсанг, ер ҳам қарашади. «Абдулла Қодирий» фермер хўжалиги аъзолари дастлабки йилларда буни сеза бошлашди. Пахта майдонларидан гектар бошига 20-25 центнердан ҳосил олинди. Ғалла ҳосилдорлиги эса 30-40 центнерга етди. Даромад ҳам кела бошлади. Лекин Асадулла Бердиқулов дастлабки йилларда ўзини ва фермер хўжалигидаги ҳамроҳларини қаттиқчиликда ушлаб меҳнат қилди. Ўзлари камроқ олди, лекин даромаднинг деярли 70-80 фоизини фермерликнинг моддий-техникавий пойдеворини мустаҳкамлашга сарфлади. Бусиз иш юришмайди, албатта.

Натижа ёмон бўлмади. Ҳозирги кунда фермер хўжалигида 5 та тележка, 3 та «Олтой», 3 та «Т-28», 3 та «Беларус» трактори бор. Бунинг устига, дала бошида тракторлар учун тонна-тонна ёнилғи-мойлаш материаллари сақланадиган йирик цистерналар ва устахоналар ташкил этилди.

Бугун Асадулла — бақувват фермер. Ҳатто тракторларини шартнома асосида бошқа фермерларга, ширкат хўжаликларига бериб туради. Бундан ҳам даромад келади.

Асадулла Бердиқулов бошлиқ жамоада иш йил сайин юришгандан юришаяпти. Унинг иш тажрибаларини сўраганимизда, уч омилни, алоҳида таъкидлади.

— Биринчидан, — дейди у, — еримиз кенг. Фермер хўжалигида ер майдони катта бўлса, имконияти ҳам йирик бўлади. Республикамиз раҳбариятига раҳмат, фермерларга катта шароит яратиб мадад беряпти. Еримизни кенгайтириб, имкониятларимизни ошираяпти.

Ахир, ўйлаб кўринг: 20-25 гектар ери бор фермерларда даромад ҳам 4-5 миллион сўм атрофида. Биз эса йилда 100 миллионлаб сўм даромад қиламиз. Мана, бу йил 253 гектар пахта майдонидан ҳозирча 24 центнердан ҳосил олдик. Ҳали неча тонналаб пахтамиз далада терувсиз турибди. Албатта териб олиб, ҳосилни гектар бошига 28-30 центнерга етказамиз. 160 гектар ғаллазордан 53 центнердан дон олдик. 10 гектар майдонда сабзавот ва полиз экинларимиз бор. 18 гектар ерда чорвамиз учун озуқа етиштиряпмиз. Бунинг устига, фермер хўжалигимиз Сирдарё вилоятида пахта ва ғалла соҳасида уруғчиликка ихтисослаштирилган. Хуллас, меҳнат ёмон бўлмади, шу кунгача даромадимиз 118 миллион сўмга етди. Пахтадан 93,6 миллион сўм, ғалладан 23 миллион сўм соф даромад олишга эришдик. Яна қанча ғаллани, сабзавотни фермер хўжалиги аъзоларига тақсимладик. Хўжалигимизнинг рентабеллик даражаси — 100 фоиз.

Фермер хўжалиги аъзоларининг келишувига кўра, даромаднинг салмоқли қисмини моддий-техника базамизни мустаҳкамлашга сарфлаяпмиз. Ахир, бақувват бўлсак, ишлар янада юришади-да. 4-5 миллион сўм даромад қиладиган одам трактор ололмайди, цистерна ололмайди, бирдан катта миқдорда ёнилғи, мой ололмайди. Биз эса оляпмиз.

Бир гал малака ошириш курсига борганимда эшитганман. Иқтисодиётда «Тейлор системаси» деган бир усул бор экан. Унинг маъноси — иш жараёнида вақтдан унумли фойдаланишдан иборат экан. Хуллас, мен ҳам ўз фермерлигимда шу усулни қўллашга киришдим. Масалан, иш вақтини олайлик, бошқа ёндош фермерларда транспорт йўқ. Одамлар аста-секин, кун ёйилиб кетганда ишга келади. Вақтни бой беришади. Мен эсам, эрта тонгда фермер хўжалиги аъзоларини транспортга ўтирғизиб ишга олиб бораман. Ишни эрта бошлаймиз. Шу сабабдан, биз 7-8 соат ишласак, бошқалар 4-5 соат ишлайди. Экинларга ишлов бериш унуми бизда икки баравар кўп. Натижа ҳам меҳнатга яраша бўлади-да.

Яна бир омил. Мен дала бошидаги цистерналарга 15-20 кунга етадиган ёнилғи олиб келиб қуяман. Тракторлар тўхтамай ишлайди. Бошқалар эса деярли ҳар куни ёнилғи шохобчаларига қатнайди, тракторлар ёлчитиб ишламайди.

Катта ернинг тағин бир шарофати бор. Масалан, бизда 300-400 гектар ерга битта ўқ ариқдан сув келади. Ер майдонларини навбати билан тўйинтириб суғорамиз. 20-25 гектар ери бор фермерлар эса ариқдаги сувга талашиб ётади. Бу ёғдан сен сув очиб келиб, далага бурасан, дала ичида юрасан, бошқа фермер бу пайтда келиб, сенинг сувингга банд солади ва уни ўзига етаклайди. Хуллас, сув ариқда сарсон-саргардон бўлади. Ерлар қондирилиб суғорилмайди. Бунинг устига, қанча асаббузарлик! Бундан қутулишнинг йўли — фермерлик ерларини кенгайтириш. Майда-чуйда бўлак ерлар кўплаб муаммоларни туғдиради.

Халқимизда: «Бир каттанинг гапини ол, бир кичикнинг» деган нақл бор. Ақлли, ишга фойдали маслаҳат, йўл-йўриқ бўлса, мен дарҳол унга қулоқ тутаман.

Ҳар йили қишлоқ хўжалигида дала ишлари мавсуми бошланишидан олдин, республика бўйича сим орқали мулоқот бўлади. Шу йил баҳорда Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиси Исмоил Ҳакимович Жўрабеков шундай мулоқот пайтида: «Экин экиш олдидан 2 марта ерни «Чизель» тракторда 20-30 сантиметр чуқурликда ҳайданглар. Фойдасини кейин сезасизлар», деганди. Мен ўз далаларимни экишга тайёрлашда шундай қилдим. Яъни, 2 марта чизелладим. Аввало, кесаклар майдаланиб ер юмшади. Экин ривож қилди. Ҳосил ҳам кутганимиздай яхши бўлди. Бунинг устига, ердаги бегона ўтлар ўша эрта баҳордаёқ 50 фоизга камайди. Ёзда меҳнатимиз тежалди. Бу ўзига хос самарали бир технология экан. Энди бундан кейин ҳамиша шу усулни қўллаймиз.

Мен ҳар йили ернинг унумдорлигини ошириб боришга ҳаракат қиламан. Бунинг учун зарур барча мелиоратив чора-тадбирларни ўз вақтида, ҳа, ўз вақтида кўриб боришга фермер хўжалигимизнинг барча аъзоларини ундайман. Бунинг устига, гўнг заҳираларини тайёрлаб борамиз. Экинларга ишлов беришда агротехника тадбирларини иложи борича заргарлик билан амалга оширишнинг тарафдориман. Меҳнатдаги заргарликни ҳар бир одамда тинимсиз такомиллаштириб бориш керак.

Мана, фермер хўжалигимиз ташкил топганига ҳам 10 йил бўлиб қолди. Пахта ҳосилдорлиги 30 центнердан, ғалла ҳосилдорлиги 50-60 центнердан бўляпти. Ерларимиз яроқсиз ҳолатдан чиқиб, унумдорлиги тобора ошаяпти. Худо хоҳласа, ҳосилдорлик ҳам яқин йилларда 1,5-2 баробар ошади. Даромад ҳам яхши. Аъзоларимиз ердан ғалла, сабзавот, полиз маҳсулотлари олади. Ёғ берамиз, уйдаги чорвасига узлуксиз шрот, кунжара каби озуқалар олиб туришибди. Бунинг устига, йил охирида аъзо оилалар миллион сўмлаб соф фойда оляпти. Бу йўналишда ҳам йил сайин янада ўсишлар қилиб боришга имкониятларимиз етарли. Энг муҳими, аъзоларимиз ўз ҳаётидан ва меҳнатидан мамнун. Фермер учун бундан зиёд ҳузур-ҳаловат борми?!

Шароф Рашидов туманида Асадулла Бердиқуловнинг тадбиркорлик ташаббуси муносиб саъй-ҳаракатларни туғдирмоқда.

Шу туман фарзанди Норбек Ўрунов ҳам жорий йилда «Тинч» деб номланган, 421,8 гектар ерга эга йирик фермер хўжалигини ташкил этди. У туманда ширкат хўжаликлари тугатилиб, тўлиқ фермер хўжаликларига ўтиш жараёнида уюштирилган грантни ютиб чиқди. Бу йил ушбу фермер хўжалиги аъзолари 216 гектар ерга чигит, 202 гектар ерга ғалла, қолган майдонларга сабзавот-полиз экинлари экиб, ерга кўнгил қўйиб меҳнат қилишди. Гектар бошига 23 центнердан пахта, 32 центнердан ғалла ҳосили етиштиришди. Ҳолбуки, худди шу шўрланган ердан ўтган йили атиги 3-4 центнердан пахта ва 10-15 центнердан ғалла олинган экан. Кўриниб турибдики, фермерлик меҳнати бу ерда ҳам энг қувонарли самараларни бермоқда.

Норбек Ўрунов бошлиқ фермер хўжалиги Асадулла-фермер тажрибаларидан ўз вақтида ўрнак олганлиги учун, қийин изланишларни, мураккаб синовларни бошдан кечирмади. У келгуси йил юмушларига ҳам ғайрат билан киришди. Ғаллани ўз вақтида экди. Ҳозир бу далалар яшнаб, кўзни ва дилни яйратиб турибди. Норбекнинг келажакдан умиди катта.

Биз атиги икки фермер йигит тўғрисида имкон қадар ҳикоя қилдик. Лекин «Дарёдан томчи» деганларидек, шу йигитлар меҳнатида ва меҳнатдан келаётган омадида мустақиллик инсонга нималар бергани, ўзига хос тарзда жилоланиб турибди. Мустақиллик юртдошларимиз қалбига орзу-ҳавас берди, тадбиркорлик тафаккурини берди, томирларида қайнаб ётган куч-ғайратларига майдон очди, руҳиятларида ташаббус, изланиш уйғотди. Мустақиллик инсоннинг нималарга қодир эканлигини кўрсатишга имконият яратмоқда. Унга қанот бағишламоқда. Асадулла Бердиқулов ва Норбек Ўриновлар тақдири шундан далолат беради.

М. САФАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2003 йил 11 ноябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	693,77	1 Исландия кронаси	12,79	1000 Туркия лираси	0,65
1 Англия фунт стерлинги	1632,99	1 Канада доллари	737,98	1 Швейцария франки	715,74
1 Дания кронаси	151,32	1 Хитой юани	117,91	1 ЕВРО	1124,35
1 БАА дирҳами	265,72	1 Малайзия ринггити	256,85	1 Жанубий Корея вони	8,31
1 АҚШ доллари	975,91	1 Польша злотийси	244,16	10 Япония иенаси	89,16
1 Миср фунти	159,20	1 СДР	1384,28	1 Россия рубли	32,74
				1 Украина гривнаси	183,03

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

Демократлар парламентда жойини сақлаб қолди

Якшанба куни Японияда парламент сайловлари бўлиб ўтди. Унда мамлакат бош вазири Жунитиро Коидзуми етакчилик қилаётган либерал-демократик партия 12 депутатлик мандатини қўлдан бой берди. Шунга қарамай, партиянинг вакиллар палатасидаги депутатлари сони ҳали ҳам кўпчиликни ташкил этмоқда.

Сайловларда Япониянинг Демократик партияси барча мухолифат кучларидан кўра энг кўп овоз тўплаган.

Башорат қилинишича, сентябрь ойида Демократик партияга уч йилга етакчи этиб сайланган Жунитиро Коидзуми яна бош вазир бўлиши мумкин. Вазирлар маҳкамаси ҳам эски таркибда сақланиб қолиши кутилмоқда.

BBC.

Жиноятчилар қўлга тушди

Зимбабведа ёнилғи ва хорижий валютанинг ноқонуний савдоси билан шуғулланувчи шахсларга қарши ўтказилган рейд давомида ўнлаб одамлар қўлга олинди.

Журналистларнинг маълумот беришича, Зимбабве мамлакатидаги валюта ва ёнилғи танқислигини айнан шу жиноятчилар келтириб чиқараётган экан.

BBC.

Билл Клинтон ОИТСга қарши

АҚШнинг собиқ президенти Билл Клинтон Пекинда ОИТС ва ғайриоддий зотилжамга қарши кураш бўйича ўтказилаётган халқаро конференцияда сўзга чиқди.

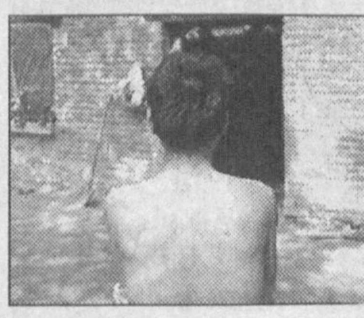

Форум бежизга Хитойда ўтказилаётгани йўқ. Расмий маълумотларга қараганда 800 мингга яқин хитойлик иммунитет танқислигидан азият чекмоқда. Бу расмий маълумотлар холос. Мутахассисларнинг фикрича, ҳақиқий ҳолат бундан бир неча баробар ёмонроқ.

BBC.

Сиёсий маҳбуслар озод қилинмоқда

БМТ вакили Пауло Сержио Пинейронинг сўзларига қараганда, Мьянма ҳукумати 8 нафар сиёсий маҳбусни озодликка чиқарди. Унинг айтишича, шу йилнинг 30 майида ўтказилган норозилик намойишлари пайтида мухолифатдаги "Демократия учун миллий лига" кучлари вакиллари қамоққа олинган эди. Айни пайтда уларнинг қолган 27 вакилини ҳам озод қилиш масаласи кўриб чиқилмоқда.

БМТ вакиллари Мьянма ҳукумати билан норозилик намойишлари пайтида қўлга олинган 153 одамнинг ҳаммасини озод қилиш масаласи бўйича музокаралар олиб бормоқда. Уларнинг ичида мухолифат кучлари етакчиси Аун Сан Су Чи ҳам бор.

Reuters.

Ал-Қоида қўпорувчилик ташкилотчиси

АҚШ давлат котиби ўринбосари Ричард Армитиж Саудия Арабистони шаҳзодаси Абдуллоҳ билан музокаралар олиб борди. Учрашув давомида терроризмга қарши кураш масаласи кўриб чиқилди.

Маълумки, шанба куни Саудия Арабистони пойтахти Ар-Риёдда қўпорувчилик амалга оширилган эди. Унда камида 17 киши ҳаётдан кўз юмди.

Ричард Армитиж бундай ҳаракатлар яна қайтарилиши ва бунинг орқасида Ал-Қоида ташкилоти турганини айтди.

Собиқ мэр ғалабаси

Дастлабки натижаларга қараганда, Гватемалада ўтказилаётган сайловларда мамлакат пойтахтининг собиқ мэри Оскар Бергер ғалаба қозонган. Маълумотларда таъкидланишича, у сайловларнинг биринчи босқичидаёқ ғолиблик шоҳсупасига эгалик қилиш учун етарлича овоз тўплаган.

Reuters.

Х. РАУПОВ тайёрлади.

САЙЛОВЛАР ТУГАДИ, АММО...

Илгари хабар қилганимиздек, шу йилнинг 2 ноябрда Грузияда парламент сайловлари бўлиб ўтди. Мазкур сиёсий тадбир мамлакатдаги ҳаётни изидан чиқариб юбориш даражасига олиб келди. Сайловларнинг натижасидан қониқмаган мухолифатчилар уни тан олмасликларини ва янги сайловлар ўтказилишини талаб қилиб ўз тарафдорларини намойишга чиқишга чақирди. Уларнинг фикрича, ҳукумат сайловлар натижаларини сохталаштирган.

Мухолифатчилар ўтган ҳафтанинг охирида мамлакат пойтахти Тбилисида ҳукуматга қарши намойишлар ўтказа бошлади. Минглаб кишилар қатнашган намойишлар кўплаб тартибсизликларга сабаб бўлди. Баъзи сиёсатчилар, ҳукуматдан намойишчиларни куч ишлатиб тарқатишни талаб қилиб чиқди. Лекин мамлакат мудофаа вазири Давид Тевзадзе қуролли кучлар конституция доирасида ҳаракат қилишини билдирди. Грузия сиёсий инқироз ёқасига келишининг олдини олиш мақсадида мамлакат президенти Эдуард Шеварднадзе мухолифатчилар — «Миллий ҳаракат» раҳбари Михаил Саакашвили, «Демократлар» етакчилари, парламент раиси Нино Буржанадзе хоним ва Зураб Жваниялар билан мамлакатда вужудга келган вазиятни муҳокама этиш мақсадида учрашишга рози бўлди. Лекин сўнгги маълумотларга қараганда, президентнинг Крцанисдаги ҳукумат қароргоҳида бўлиб ўтган музокаралар натижасиз тугаган.

Грузия президенти Эдуард Шеварднадзе учрашувдан сўнгги чиқишида мухолифатчилар илгари сураётган талабларни бажариб бўлмаслигини билдирди. «Уларнинг талабларини қабул қилиб бўлмайди, баъзилари эса, масалан, парламент сайловларининг натижаларини бекор қилиш, менинг ваколат доирамга кирмайди», — деди президент.

Айни пайтда сайлов бюллетенларини санаш давом этмоқда. Грузия Марказий сайлов комиссияси тарқатган маълумотларга қараганда, ҳозирча 2604 сайлов участкасида 90 фоиз бюллетень кўриб чиқилган. Уларнинг натижасига кўра, ҳукуматнинг «Янги Грузия учун» ҳаракати 21,1 фоиз овозга эга бўлган, Аджария етакчиси Аслан Абашидзенинг «Демократик тикланиш иттифоқи» партияси 19,6 фоиз овоз билан иккинчи ўринда бормоқда. «Саакашвили — Миллий ҳаракат» эса 18,2 фоиз овоз олган. Лейбористлар партиясини 12,1 фоиз, «Буржанадзе — Демократлари»ни 8 фоиз, «Янги ўнгчилар»ни 6,7 фоиз, «Грузияни саноат қутқаради» партиясини 5,2 фоиз сайловчилар қўллаб-қувватлаган.

Дунё ҳамжамияти ҳам Грузияда вужудга келган вазиятдан хавотирда эканлигини билдирмоқда. Чунки Грузия Кавказда етакчи ўринни эгаллайди. Мамлакатда вазиятнинг издан чиқиши Грузия учун, умуман, минтақа учун катта муаммо туғдириши мумкин. Буни мамлакат ҳукумати ҳам, мухолифатчилар ҳам яхши тушунишади. Шунинг учун Шеварднадзе яқин орада мухолифатчилар билан яна учрашув ўтказиши мумкинлигини билдирди. Мухолифатчилардан бири, «Буржанадзе — Демократлар» етакчиси Нино Буржанадзе «кураш тинч йўл билан, конституциявий услубда олиб борилишини» маълум қилди.

Салим ДОНИЁРОВ.

Футбол

Таиландда чоп этиладиган "Бангкок пост" газетаси терма жамоанинг Тошкентга келишидан илгари мураббий ва футболчилар билан суҳбат уюштирганда, уларнинг аксарияти Осиё кубоги саралаш ўйинларининг Тошкентдаги учрашувларидан беш очко олишларини айтишганди. Улар Тожикистон ва Ўзбекистон билан дуранг ўйнаб, Гонконг термасини мағлубиятга учратишни режалаштиришганди.

Шишелов ўзига-ўзи совға тайёрлади

Лекин уларнинг ниятлари Тожикистон термасига қарши кечган биринчи ўйиндаёқ амалга ошмади. Шу боис таиландликлар бор эътиборини Ўзбекистон билан бўладиган баҳсга қаратиши тайин эди. Қолаверса, таиландликларнинг бразилиялик мураббийи До Карвалью учун ҳам бу ўйин энг асосий учрашув эди. Чунки, Таиланд бу гал мағлубиятга учрайдиган бўлса, бразиялик мутахассиснинг хизматларидан воз кечилиши мумкин эди.

Меҳмонлар учрашувнинг дастлабки дақиқалариданоқ ҳужумга зўр бериша бошлашди. Бироқ илк ўйиндан фарқли, асосий таркиб билан майдонга тушган миллий терма жамоамиз секин- аста устунликни ўз қўлига олиб, меҳмонларнинг ниятларини чиппакка чиқаришди. Ҳимояда Олег Пашинин, Асрор Алиқулов, Николай Ширшов, Андрей Фёдоровлар рақиб ўйинчиларининг дарвозага хавф солишларига йўл қўйишмади. Владимир Маминов бошчилигидаги ярим ҳимоячиларимиз эса майдон марказида устунликни сақлаб, ҳужумчиларимизни олдинга бошлашди. Шу куни 24 ёшга тўлган Владимир Шишелов ўзига-ўзи совға ҳозирлади. У Максим Шацкихнинг ҳисоб очувчи голидан сўнг, иккита тўп киритиб, терма жамоамизнинг иккинчи ғалабасига ҳам муносиб улуш қўшди.

Кеча навбатдаги тур ўйинлари бўлиб ўтди. Унда қуйидаги натижалар қайд этилди: Гонконг — Таиланд 2:1 Ўзбекистон — Тожикистон 0:0 .

Дилмурод ПАРПИЕВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

ОЛАМ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Афғонистон: ЯНГИ КОНСТИТУЦИЯ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

Қобул шаҳрида кейинги ойда Луйа Жирга томонидан қабул қилиниши мўлжалланаётган Афғонистон Конституциясининг илк лойиҳаси муҳокама қилинди. Афғонистон Ўтиш Ислом давлати раҳбариятининг бош қароргоҳида бўлиб ўтган мазкур лойиҳа муҳокамасида Ҳамид Карзай, Афғонистоннинг собиқ шоҳи Муҳаммад Зоҳир Шоҳ ва хорижий дипломатлар иштирок этишди. Лойиҳада келтирилишича, давлатнинг расмий номи «Афғонистон Ислом Республикаси» деб юритилади ва мамлакатда Ислом дини қонунлари асосида Президентлик бошқаруви жорий этилади.

— Бутун афғон халқи учун айни пайтда ҳамманинг тенглигини кафолатловчи ягона ҳуқуқий асос керак,- деди Афғонистон Президенти матбуот котиби. — Мамлакатда барқарор вазиятни вужудга келтиришда янги конституциянинг аҳамияти катта. Келгуси 100-200 йил ичида қайтадан тузатишлар киритилиб, асосий қонун мукаммаллашиб бораверади.

— Мамлакат ҳаётида Ислом дини катта аҳамиятга эга. Умид қиламанки, шу дин тамойиллари асосига қурилган бу лойиҳа афғонистонликлар томонидан якдиллик билан қабул қилинади ва у халқни тинч-тотув яшашга, демократик жамият қуришга етаклайди,- деди Афғонистоннинг 87 ёшли собиқ шоҳи Муҳамад Зоҳир Шоҳ.

Афғонистоннинг бош қонуни 12 қисмдан иборат бўлиб, унга кўра президентлик лавозими вице-президент, юқори ва қуйи палатадан ташкил топган парламент фаолияти жорий этилиши мўлжалланган. Бундан ташқари, фуқароларнинг барча ҳуқуқларини ифода этиш билан бир қаторда, мамлакатда сиёсий партияларнинг эркин фаолият юритишига ҳам катта урғу берилган.

Афғонистон Ўтиш Ислом Давлати раҳбари Ҳамид Карзай янги конституция ислом қонунларига асосланса-да, 2001 йилга қадар ҳукм сурган Толибон ҳаракати режими қайтадан жорий этилмайди, дея таъкидлади.

— Лойиҳа Ислом дини тамойилларига асосланади, лекин шу билан бирга бошқа дин вакиллари эътиқоди чекланмайди ҳамда демократик тамойиллар инкор қилинмайди, — деди Конституция Комиссияси аъзоси.

Associated Press агентлиги тарқатган маълумотларга қараганда, кўпгина Ғарб давлатлари ҳукуматлари комиссия томонидан тақдим этилган мазкур конституция лойиҳаси жуда оддий бўлиб қолган ва халқаро талабларга тўла жавоб бермайди, деган фикрларни билдирмоқдалар.

Бунга жавобан Комиссия ишчи гуруҳи омма фикрини билиш мақсадида халқ билан кўплаб учрашувлар ўтказгани ҳамда ярим миллиондан ортиқ истак ва талабларни ўрганиб чиқиб, мазкур лойиҳа ишлаб чиқилганини эътироф этмоқда. Лекин яна шуни ҳам қайд этиб ўтиш жоизки, афғон халқининг кўпчилик қисми ўқиш ва ёзишни билмайди.

Юнус БЎРОНОВ.

Ҳукуматнинг асосий таркиби белгиланди

Фаластин мухторияти бош вазири Аҳмад Кориа мамлакат ҳукуматининг асосий таркиби шаклланиб бўлганини айтди. Вазирлар номзодлари пайшанба куни парламентга маълум қилинади.

24 номзод бир неча ҳафта ичида Кориа, Ёсир Арофат ва ФАТХ ҳаракати вакиллари ўртасидаги жиддий тортишувлардан кейин тасдиқланди.

Вазирларнинг деярли барчаси октябрь ойида Ёсир Арофат томонидан тузилган вазирлар маҳкамаси таркибига кирган эди.

Туристик салоҳият кечаси

Мамлакатимизнинг Берлиндаги элчихонасида Ўзбекистон туристик салоҳиятига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Германиянинг «Лернидее райзен» сайёҳлик фирмаси билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур тадбирда мамлакатимиз делегацияси ҳам иштирок этди.

Мамлакатимиз вакиллари йиғилганларга юртимизда туризм соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар, мавжуд имкониятлар ҳамда ҳукуматимизнинг соҳа ривожига қаратилган сиёсатининг моҳияти хусусида батафсил маълумот бердилар.

Германиялик мутахассислар фикрига кўра, мазкур кеча ўзбек халқининг бой маданий ва маънавий мероси, ўзига хос урф-одатлари, бетакрор санъати ҳамда меъморчилик анъаналарига эга эканини яна бир бор намойиш этди.

Тадбир доирасида ўтказилган «Шарқ эртаклари» китобининг тақдимоти кечага ўзгача шукуҳ бахш этди.

«Жаҳон» АА.

Ахборот олиш имкони кенгаяди

Пойтахтимиздаги «Шератон» меҳмонхонасида халқаро ахборотлаштириш марказлари ҳамда республикамизнинг ахборотлаштириш вазирликлари бўлимлари ва идоралари вакилларининг учрашуви бўлиб ўтди. Тадбир «Ўзбекистон ва ЕИ ўртасидаги Шериклик ва ҳамкорлик шартномасини амалга оширишга кўмаклашиш» EuropeAid дастури лойиҳаси асносида ўтказилди. Мухбиримиз лойиҳанинг Ахборотлаштириш ва ҳужжатлаштириш маркази менежери Зилола Отахоновадан учрашув ҳақида сўзлаб беришни сўради:

— Зилола опа, энг аввало, Ахборотлаштириш ва ҳужжатлаштириш марказининг фаолияти ҳақида гапириб берсангиз.

— Марказни ташкил этиш бўйича ишлар шу йилнинг апрель ойидан бошланган эди. Унинг мақсадлари иқтисодий, маъмурий ва ҳуқуқий ислоҳотлар пайтида Шериклик ва ҳамкорлик шартномасининг амалга оширилиши билан боғлиқ жараёнлар ҳақида маълумот беришдан иборат. Биз барча манфаатдор томонлар, вазирлик ва идоралар вакиллари, ишбилармон доиралар, оммавий ахборот воситалари, халқаро ташкилотлар, элчихоналар, талабалар ҳамда оддий фуқароларга ахборот ва консультатив хизматлар кўрсатамиз. Хусусан, 2 ойда бир марта «Вестник» журналини чоп этамиз. Унда лойиҳага боғлиқ янгиликлар ва хабарлар билан танишиш мумкин. Бундан ташқари, ШҲШ ҳақида уч тил (ўзбек, рус ва инглиз)да тўлиқ ахборот берувчи «ШҲШ бўйича қўлланма» ва USAID дастури ҳамда Самарали иқтисодий сиёсат маркази билан ҳамкорликда икки қисмдан иборат «Статистик ва таҳлилий шарҳ»ни чоп этдик.

Айни пайтда марказда кенг омма учун мўлжалланган ҳужжатларни ўз ичига олган маълумотлар базасини яратиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Маълумотлар базасида биз қўшимча ахборотлар — мавжуд материаллар рўйхати, аннотация ва адабиётларни киритишни режалаштирганмиз. Бу борадаги ишлар тугагач, манфаатдор томонларни маълумотлар базаси билан таништириш ҳамда ундан фойдаланишни ўргатиш бўйича семинарлар ўтказилади. Мазкур тадбирлар жорий йилнинг декабрь ойининг бошидан амалга оширилади.

— Газетхонларимизга бўлиб ўтган учрашувнинг мақсад ва вазифалари ҳақида сўзлаб берсангиз.

Марказимизнинг фаолиятини янада такомиллаштириш мақсадида биз ахборотлар бериш ва алмашишга қодир бўлган ахборотлаштириш марказлари ва бўлимлар билан алоқалар ўрнатишга устувор йўналиш сифатида қараймиз. Ўз-ўзидан тушунарлики, бунинг учун бошқа марказларнинг фаолияти билан кенгроқ танишишимиз керак. Ахборотларнинг ўз вақтида ва мувофиқлаштирилган ҳолда йиғилиши бошқаларнинг хатоларини такрорламаслик ҳамда ортиқча куч сарфламаслик имкониятини беради. Фикримизча, аниқ ахборот олиш ахборот технологиялари тез ривожланаётган ҳозирги пайтдаги муҳим омиллардан биридир.

Д. САЛИМОВ ёзиб олди.

Тимсоҳни енгган аёл

Бу воқеа Австралиянинг Дарвин шаҳридан 400 километр узоқликдаги кўлда рўй берди. 19 ёшли Маниюл Гандигорртиж кўл четида қайиқда ўтирган эди. Нима бўлди-ю бирдан қайиқ ағдарилиб кетди. Шу пайт қаердандир уч метрлик баҳайбат тимсоҳ пайдо бўлди ва йигитнинг оёғидан тишлаб сувга торта бошлади. Бундан қўрқиб кетган Маниюл жон ҳолатда бақириб, атрофдагиларни ёрдамга чақирди. Унинг овозини эшитган қирғоқдаги қариндошлари ёрдамга чопишди.

Воқеа жойига биринчи бўлиб етиб келган Маниюлнинг аммаси 53 ёшли Маргарет Ринибума ваҳший тимсоҳнинг бурнига жон ҳолатда шундай мушт туширдики, бундай зарбани кутмаган маҳлуқ оғзини очишга мажбур бўлди. Аёл эса бўш келмай тимсоҳнинг калласига тепа бошлади. Натижада калтак зарбидан тимсоҳ ўлжасини ташлаб қочишга мажбур бўлди. Шундай қилиб, йигит муқаррар ўлимдан сақлаб қолинди.

Ноёб дарахтлар

Хитойлик олимлар кам учрайдиган гинкго дарахтининг 30 тупини топишга муваффақ бўлдилар. Дарахтларнинг ёши мингдан ошган. Айланаси 2,25 метр келадиган энг кекса дарахтнинг ёши 1300 дан ошган дейишмоқда олимлар. Дарахтлар ўсаётган водий яқинида жойлашган қишлоқ аҳолисининг гапига қараганда, узоқ умр кўрувчи ушбу дарахтлар ҳозир ҳам мева бермоқда.

33 йил олинмаган соч

Вьетнамнинг Канхто провинциясида истиқомат қилувчи Хюин Конг Донгнинг сартарошхонага сўнгги бор қадам қўйганига 33 йил бўлди. У 1970 йили охирги марта сочини олдирган эди. Ўтган йиллар давомида унинг сочи 2,5 метр ўсди. 85 ёшли чол елкасига махсус қалпоқ тиктириб олган. У сочини шу қалпоққа солиб юради.

У ўлмаган эди

Чилилик 59 ёшли сантехник Клаудио Варгас 1966 йилдан буён вафот этганлар рўйхатидан жой олиб келарди. Яқинда у бу ҳолга барҳам беришга қарор қилди. Гап шундаки, Клаудио ўша йили биринчи хотини билан ажрашади. Аламзада аёл собиқ эрининг барча ҳужжатларини ёқиб юборади ва уни ўлди деб расмийлаштиради. Шундан буён у ўлганлар рўйхатида эди.

Д. ЭГАМҚУЛОВА тайёрлади.

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари диққатига!

«Ўздаврхитектқурилиш» қўмитаси Республика танлов савдолари бошқармасининг

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

қуйидаги объектларни фойдаланишга тайёр ҳолда қуриб топшириш бўйича танлов савдолари эълон қилади:

1. **Сирдарё вилояти, Янгиер шаҳри, Ховос кўрғонидаги 89-сонли мактаб биносини 450/100 ўринли касб-ҳунар коллежи учун қайта қуриш.**
2. **Сирдарё вилояти, Оқолтин тумани, «Фарғона» ширкат хўжалигида 600/100 ўринли касб-ҳунар коллежи қурилиши.**
3. **Сирдарё вилояти, Меҳнатобод тумани, Қаҳрамон кўрғонида 450/100 ўринли касб-ҳунар коллежи қурилиши.**

Қурилишларни туғаллаш муддати — 260 кун.
Буюртмачи — Сирдарё вилояти ҳокимлиги капитал қурилиш бошқармаси.
Манзили: Гулистон шаҳри, Ахтамов кўчаси, 30-уй. Телефон: 27-63-85.

Қурилиш ишлари давлат бюджети ҳисобидан молиялаштирилади.

Танлов савдоларида иштирок этиш истагини билдирган қурилиш ташкилотлари қуйидаги талабларга жавоб беришлари керак: ҳисоб рақамларида ёки заҳирада қурилиш материаллари объект қийматининг камида 20% айланма маблағи бўлиши, бундай маблағ бўлмаган ҳолатда ана шу миқдорда банк кредит бериши мумкинлиги ҳақида кафолатнома мавжудлиги, объектда ишларни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурслари ва мутахассислари мавжудлиги, ўхшаш объектлар қуриш бўйича тажрибага эга бўлишлиги, шартнома тузиш юзасидан ҳуқуқий лаёқатга эгалиги.

Тендерда иштирок этишни хоҳловчилар Сирдарё вилояти тендер бошқармасига сўровнома билан эълон чоп этилгандан сўнг бир ой давомида иш кунлари соат 9.00дан 18.00гача қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин: *Гулистон шаҳри, Ахтамов кўчаси, 30-уй. Телефон/факс: (8-3672) 27-64-84.*

Тендер ҳужжатларининг бир тўплами нархи — 60000 сўм.

Офертелар юқоридаги манзил бўйича қабул қилинади ва уларни тақдим этишнинг охирги муддати — танлов комиссиясининг шу объектлар бўйича йиғилиш ўтказадиган куни ва соати. Комиссия йиғилиши эълон чоп этилгандан сўнг камида 30 кун ўтгач юқорида кўрсатилган манзилда ўтказилади.

АГЕНТСТВО ПОДПИСКИ
БТЛ

ИМЯ – ЭТО ГАРАНТИЯ

ГАЗЕТЫ
ЖУРНАЛЫ
КНИГИ

ОПТИМАЛЬНЫЕ ЦЕНЫ

Индивидуальный подход к каждому клиенту

139-17-54
139-14-80

Наши филиалы:
г.Самарканд, ул. Гагарина, 89, тел.(3662) 34-32-50
г.Навои, ул. Халклар дустлиги, 3а, тел. (43622) 3-56-10
г.Андижан, ул. Саттара Абидова, д.5, тел. (37422) 5-41-55
г.Коканд, м-в Хуконди, д.67, кв.35, тел. (37355) 2-83-74
г.Наманган, ул. Файз, 3-й проезд, д.8, тел. (36922) 34-03-50
г.Фергана, ул. А.Кадыри, д.71, кв.14, тел. (3732) 24-42-72

Ташкилот ва корхоналар диққатига!

Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси пудрат савдоларини ташкил этиш (тендер) бўйича республика бошқармасининг

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ

қуйидаги иншоотларга танлов савдоси (тендер) ўтказилишини эълон қилади:

1. **Янгиқўрғон тумани, «Поромон» ширкат уюшмасининг Тоштепа участкасида жойлашган 50 ўринли қишлоқ шифокорлик пункти объекти (калит остида).**

Қурилишни бажариш муддати — 2004 йил 30 июнгача.

2. **Наманган вилояти, Тўрақўрғон тумани, Каттақўрғонча қишлоғидаги 50 ўринли қишлоқ шифокорлик пункти (калит остида).**

Қурилишни бажариш муддати — 120 кун.

Буюртмачи — **Наманган шаҳри, Амир Темур кўчаси, 105-уйда жойлашган Наманган вилояти ҳокимлигининг капитал қурилиш бошқармаси.** *Телефонлар:* **(8-3692) 26-22-60, 33-77-06.**

Қурилиш ишлари давлат инвестиция маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Ташкилот ва корхоналар қуйидаги шартларга: етарли касбий ва техникавий малакага, объект қийматининг камида 20 фоизи миқдорида бўш айланма маблағига, молиявий имкониятлар ва материаллар заҳирасига, ишчи кучи ресурсларига, шартнома тузишга лаёқатли юридик ҳуқуққа эга, тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдода қатнашиш ва танлов ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — пудрат савдоларини ташкил этиш (тендерлар) бўйича республика бошқармасининг Наманган вилояти филиалига қуйидаги манзилга:

Наманган ш., А.Навоий к., 36-уйга (Матбуот уйи, 4-қават) иш кунлари соат 10.00дан 16.00гача мурожаат қилиш мумкин. Тел./факс: (8-3692) 26-14-50, 26-47-91.

Бир тўплам танлов ҳужжатларининг нархи — 50000 сўм.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади. Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соати. Таклифлар очилиши эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб ўттиз кундан кейин қуйидаги манзилда ўтказилади: Наманган шаҳри, А.Навоий кўчаси, 36-уй.

ШАРҲЛОВЧИЛИК МАҲОРАТИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ҳақиқатан ҳам, кейинги йилларда ватандошларимизнинг спорт соҳасида эришган ютуқлари Ўзбекистонни дунёга танитишда катта омил бўлди. Дунёнинг қайси диёрида бўлмасин, ғолиб спортчимиз шарафига давлатимиз байроғи баланд кўтарилиб, мадҳиямиз янграётганини кўрган ҳар қандай қалби тоза ҳамюртимиз фахр ва ғурур севинчини туйиши муқаррар. Бир нарсага ишончимиз комилки, ўшандай дамларда мадҳиямизга ҳурмат бажо айлаб қаддини ростлаб турган хорижликлар ҳам бизнинг Ватан — Ўзбекистонга ҳавас ва ҳайратга тушадилар. Бунинг ҳам маънавий, керак бўлса, ҳам сиёсий аҳамиятини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди!

Республикамизнинг ички ҳаётида спортни ривожлантириш ва оммалаштиришга қаратилган кўплаб ишлар амалга оширилди. Бошқа оммавий ахборот воситалари қатори спорт мавзуига бағишланган янгидан-янги газета-журналлар таъсис этилди. Табиий, спорт журналистлари кўпайди. Тер тўкиб меҳнат қилаётган тажрибали ва энди-энди танилаётган спорт шарҳловчиларимиз меҳнати қадрланади албатта, бироқ ҳеч кимнинг хизмати камситилмагани ҳолда тан олиб айтишга тўғри келадики, спортнинг инсон ва оила ҳаётидаги, халқ ва ватан тақдиридаги аҳамиятини атрофлича ва тўлақонли тарғиб-ташвиқ этиш борасида, Қарорда таъкидланганидек "оммавий ахборот воситалари ўзининг муносиб ўрнини ҳамон топа" олмаяпти. Бунинг бош сабабларидан бири сифатида журналистларнинг ихтисослашуви талаб даражасида эмаслиги, спорт журналистлари профессионал савиясининг исталганидан анчагина пастлиги тўғри кўрсатилган.

Шундай экан, боқий савол туғилади: нима қилмоқ керак?

Тилга олинган Қарорда қатор муҳим тадбирлар белгиланган, уларнинг тўла-тўкис амалга оширилиши мамлакатимизда спортга бўлган муносабат савиясини кўтаради албатта. Шу билан бирга мазкур Қарор тизимдаги барча тармоқлар фаолиятини ҳар қачонгидан кучлироқ ҳаракатга солиб юборади. Ҳозирча мазкур тизим Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Миллий Олимпия қўмитаси, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ва яқинда иш бошлаган Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятида шакллантирилмоқда, йўналтирилмоқда ва мувофиқлаштирилмоқда. Бироқ, тан олиш керакки, спорт журналистларига эътибор, уларни рағбатлантириш бирмунча ўлда-жўлда қолиб келаётган эди. Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Оммавий ахборот воситаларини демократиялаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармаси томонидан, шунингдек вилоятларда спорт журналистларини рағбатлантиришга қаратилган айрим ижодий танлов ва турфа хил рағбатлантиришларни айтмаса, мунтазам мукофотлаш тизими амалда йўқ.

Республикамизда спортга бағишланган газета-журналларнинг ўзи йигирмадан ортади, бунга қўшимча ўлароқ, радио ва ТВда махсус эшиттириш ва кўрсатувлар ҳажми кўпайиб бораётган, демак, спорт журналистларига бўлган талаб ва эҳтиёж кескин ортиб бораётган бир пайтда ихтисослашган журналистларни тарбиялаш, мавжудларининг малакасини ошириш ўз ҳолига ташлаб қўйилгани ҳам ташвишли ҳол. Журналистлар "бўзчи билганича тўқийди" қабилида матбуотга кириб келяпти, фаолият юритяпти. Устоз — шогирдлик тажрибаси ҳам деярли сезилмайди. Бунинг оқибатида энг ёмони — спорт журналисти сифатидаги профессионаллашув муҳити вужудга келмаяпти.

Олий таълим муассасаларида "спорт журналистикаси" мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрлашга киришилганини қутламоқ керак ва шунинг баробарида етишиб чиқажак ёш кадр келгусида қайси матбуотда хизмат қилишидан қатъи назар ўз ҳамкасблари — спорт журналистлари билан доимий мулоқотда бўлувчи бир марказга эҳтиёж сезади. Бир неча йил бурун ташкил этилган Спорт журналистлари ассоциацияси шу маънода фаолиятини ҳар қачонгидан жонлантирадиган пайти келди.

Яна бир муаммо — спорт шарҳловчисининг тили! Афсуски, аксарият шарҳловчиларимизнинг лаҳжаси, тил бойлиги ниҳоятда ғариб. Бунинг субъектив сабаби — ҳар кимнинг ўз тил бисотини бойитиш борасидаги изланишлари сустлиги бўлса, объектив сабаби — ўзбек спорт атамалари муаммолари мутахассис олимларимиз томонидан ё ўрганилмаяпти, ё ўрганилса-да, етарли даражада оммалаштирилмаяпти. Футбол, бокс, теннис, волейбол, баскетбол, енгил атлетика ва ҳоказо спорт мусобақаларидан берилаётган репортажларни тинглаб ё томоша қилиб ўтириб бунга ишонч ҳосил қилиш қийин эмас. Ваҳоланки, репортажни томоша қилиб ўтирган ёшларнинг спортга қизиқиши бир олам бўлса, ана шу қизиқишни ривожлантириш, боланинг қалбига мухлислик чўғини солиш, уни алангага айлантириш спорт шарҳловчисининг вазифаси, бурчи! Шарҳловчининг тилидаги жозиба, сўзларидаги оҳанг, кўтаринки ҳис-ҳаяжон, эҳтироснинг ўзиёқ минглаб, миллионлаб йигит-қизларни спортга ошно қилиши ҳеч гап эмас!

Биз жойларда ота-оналар, мутасадди раҳбарларнинг спорт соҳасига лоқайдлигини йўқотишни истаяпмиз. Лоқайдлик сабаблари кўп, албатта. Хўш, бу борада спорт журналистларидан нима лозим?

Улар оммабоп спорт билан профессионал спортни тўғри фарқлаб олишлари керак. Профессионал спортни тарғиб қиляпсизми ёки ҳаваскорлик даражасидаги спортни, дейлик, умумий жисмоний тарбия маданиятини, оилавий спорт афзалликларини оммалаштирмоқчимисиз? Аудиторияни ҳисобга олдингизми? Тингловчини, томошабин ёки ўқувчини аниқ тасаввур қиляпсизми?

Шарҳловчининг профессионал маҳорати ва маданияти шулардан бошланади. Рингда Тайсон, Кличко жанг қилаётган бўлса бошқа тил, Цзю, Чаев бўлса бошқа тил, Хоразм вилояти биринчилигидан репортаж бўлса — мутлақо бошқа оҳанг, бошқа ифода, бошқа ёндашув талаб қилинади. Ёки бўлмаса, "Реал" (Мадрид), "Пахтакор" ва "Цементчи" футболчилари ўйинини бир хил тарзда шарҳлаш мутлақо мумкин эмас!

Мамлакатимиз раҳбари оммавий ахборот воситалари ходимлари билан бўлган учрашувлардан бирида журналистларнинг оддий савол бериш борасидаги уқувсизлигини айтган эди. Савол бериш ва унга тегишли жавоб ола билиш спорт журналисти учун ижодий маҳоратнинг биринчи шарти, десак, янглишмаймиз. Негаки, одатда спорт мусобақалари чоғида вақт ниҳоятда зиқ бўлади, эзмаланишни фурсат кўтармайди, қолаверса спортчининг кайфияти мухбир билан бемалол гурунглашиб ўтирадиган аҳволда эмас. Машҳур спортчидан ҳар қандай ҳолатда интервью ола билишнинг машаққатини-ку, асти қўяверасиз! Кези келганда, андек чекиниш бўлса-да, айтсам, 1980 йили машҳур Муҳаммад Али Тошкентга ташриф буюрганида унча-бунча журналист ё мухбир донгдор боксчининг ёнига яқинлаша олмаган. Минг бир саъй-ҳаракат билан камина болалик идеалларимдан бирининг рўпарасига бориш ва у билан қўл узатиб кўришиш бахтига муяссар бўлган ҳолатда ҳам ичимда тўлиб-тошиб ётган саволларимдан бирортасини беролмаганман. Ҳаётда биир марта туғилган имкониятни тажрибасизлик, уқувсизлик оқибатида бой берганман. Ҳозирги ҳаёт шиддати эса чорак аср илгариги шиддатдан анча юқори, бундай босим остида муваффақиятли ишлашнинг бирдан-бир йўли эса —профессионаллашиш! Профессионал спорт ҳақида сўз юритиляптими, оммавий спорт тарғиб этиляптими, қатъи назар, журналист ўз касбининг профессионали бўлсагина мақсадига етади, зиммасига юкланган вазифани уддалайди!

У ёки бу спорт устасини бирон лаҳза хаёлидан чиқара олмаган, уни ўзи учун ҳаётий идеал қилиб олган фарзандимиз ўзи севган спорт тури шарҳловчисини ҳам ўша машҳур идеалидан кам кўрмайди. Унинг репортажлари чоғида қулоғига чалинган ҳар бир гап, ҳар бир сўзни ёд олади, унга эргашади, уни ўзи учун маслаҳатчи деб билади. Бу ҳам спорт журналистининг меҳнати нақадар масъулиятли, нақадар шарафли эканидан далолат беради.

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД,
Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократиялаштириш ва қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамраиси.

ОАК бюллетени

Янги нашр

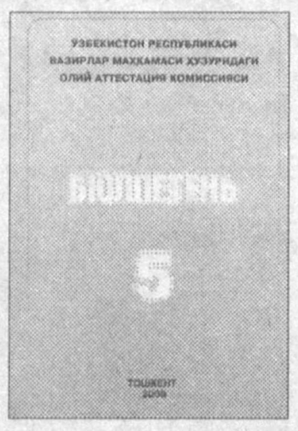

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси (ОАК) бюллетенининг бешинчи сони босмадан чиқди. Унда ОАК масъул одими Н.Мажидовнинг «Илм-фан равнақи йўлида», Ер ҳақидаги фанлар бўйича экспорт кенгаши раиси Б.А.Исаходжаевнинг «Ер фанлари бўйича ихтисослашган кенгашларнинг долзарб вазифалари ҳақида», ОАК бош мутахассиси З.К.Болтаеванинг диссертациялар сифатини кўтариш тўғрисидаги мақолалари ҳамда ОАКда қабул қилинган янги қарорлар, ихтисослашган кенгашлар, илмий журналлар рўйхатлари, докторлик ва фан номзодлиги учун ҳимоя қилинган илмий ишлар, шунингдек, янги диссертациялар мавзулари тўғрисида эълонлар ва бошқа янгиликлар берилган.

ИЛМ-ФАНГА ЮКСАК ЭЪТИБОР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мен ижтимоий-гуманитар фанлар соҳасининг вакили бўлганим учун шу соҳага таааллуқли айрим масалаларнигина тилга олмоқчиман.

Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуси билан Маъмун академияси ўз эшикларини қайта очди. Бу ниҳоятда оламшумул воқеадир. Айни пайтда, унинг олдидаги вазифалар ҳам белгиланди. Лекин улар етарли бажариляптими? Масалан, Хоразмнинг ўзига хос қадимий маданияти борлиги сир эмас. VII-XII асрларда бу ҳудудда катта адабиёт бўлгани маълум. Аммо бу манбалар кўпгина чет давлатларда, Шарқ мамлакатларида ётибди. Жумладан, Аз-Замахшарийнинг беш жилдлик сайланма асарлари хорижда эълон қилинди. Бироқ унинг ўз Ватани — Хоразмда бу алломанинг мажмуасини ўрганиш ва нашр этишни ўйлашаётгани ҳам йўқ. Ёки йирик шарқшунос олим С.П.Толстовнинг «Древний Хорезм» номли нодир монографик тадқиқоти бор. Бу китоб Ўзбекистонни энг қадимги цивилизация бешикларидан бири сифатида илмий далиллайди. Ватанимиздаги қадимги давлатчилик шаклларини исбот этади. С.П. Толстов асарини дунё билади, аммо бизнинг ўқувчиларимиз у билан таниш эмас. Уни ўзбекчада чиқариш Маъмун академиясининг биринчи навбатдаги ишларидан бўлиши керак.

Ҳукуматимиз қарори илм-фан намояндаларини фидойилик билан ишлашга даъват этади.

Озод АШУРМЕТОВ,
ЎзР ФА «Ботаника» ИИЧ маркази бош директори, профессор.

— Биз учун жуда катта бахт ва масъулият, қарорнинг 6-бандида келтирилганидек, Ботаника боғини ривожлантириш ва унинг мавқеини кўтаришдир.

Ҳозирги кунда Ботаника боғининг умумий майдони 66 гектар бўлиб, у ерда дарахт, бута, чала бута, лиана, ўт ва сув ўсимликларининг 4500 дан ортиқ хиллари жамланган. Боғнинг иссиқхона ва оранжереяларида ер шарининг турли бурчакларидан келтирилган тропик ва субтропик ўсимликларнинг 800 дан ортиқ тур ва навлари парваришланмоқда. Ботаника боғи дунёнинг турли минтақаларидан келтирилган ўсимликларни иқлимлаштириш ва интродукция ишларини амалга оширувчи табиий музей бўлиб, салоҳиятига кўра, Марказий Осиёда энг йириги ҳисобланади. Шунингдек, институт таркибидаги Марказий гербарийда нафақат Ўзбекистон, балки қўшни давлатлардан йиғиб келтирилган 1 млн. 400 мингдан ортиқ ўсимликларнинг камёб намуналари авайлаб кўкартирилмоқда.

Миллатимизнинг олтин фонди, ноёб бойлиги ҳисобланган ҳамда дунё миқёсида тан олинган Ботаника боғи ва Марказий гербарийнинг республика ва дунё фани олдида тутган ўрни ва салоҳияти беқиёс. Хурсандмизки, қарорнинг 6-бандига биноан, Вазирлар Маҳкамасининг ижтимоий комплексига, Фанлар академияси Ботаника боғининг бугунги ҳолатини ҳар томонлама ўрганиб чиқиш ва уни янада ривожлантириш учун алоҳида комиссия тузиш топширилган.

Ишончим комилки, Фанлар академияси Ботаника боғи ва Марказий гербарий келажакда республикамизга хизмат қилувчи «Миллий Ботаника боғи» ва «Миллий гербарий» даражасига кўтарилади ва унинг мавқеи эса Европа, Америка, Япония Ботаника боғлари даражасига етади.

Жўра МУСАЕВ, академик.

— Маълумки, Ватанимиз халқ хўжалигини ривожлантиришда қишлоқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларидан бўлган пахтачилик ва дончилик самарадорлигини оширишда уларнинг янги ва сифатли, юқори ҳосил берувчи навларини яратиш ва амалиётга татбиқ этиш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу масъулиятли вазифаларни самарали бажаришни таъмин этиш учун қулай шароит яратиш мақсадида Президентимиз И. А. Каримов ташаббуси ва қарори билан 1992 йилда Фанлар академияси таркибида махсус Генетика институти ташкил этилди.

Институтда умумий генетика, экологик генетика, молекуляр генетика ва генинженерия биотехнологияси, ғўза ва буғдой селекциясининг генетик асослари, одам молекуяр генетикаси соҳаларида дунё андозалари даражасидаги фундаментал ва амалий тадқиқотлар амалга оширилмоқда. Бу тадқиқотлар натижалари хорижий мамлакатларнинг йирик олимлари ва илмий марказлари томонидан юқори баҳоланаяпти. Масалан, АҚШнинг муҳим илмий марказлари ва олимлари билан ҳамкорликда бирқанча мавзуда халқаро грантлар доирасида самарали тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Миллий университети билан ҳамкорликда эса юқори малакали кадрлар — магистрлар, аспирантлар ва докторантлар тайёрлашга катта эътибор берилмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг Фанлар академияси ҳақидаги янги қарорида белгиланган илмий-назарий фундаментал фанларни ривожлантириш, уларнинг ютуқларини амалиётга жорий этишни тубдан яхшилаш билан боғлиқ вазифалар биз, генетик олимларни ҳам ниҳоятда қувонтирди. Бундай вазифаларни олимларимиз ўзлари учун шараф ва масъулият деб ҳисоблайдилар. Улар барча куч-қувватлари ва илмий тажрибаларини мустақил Ватанимиз фани ва технологиясининг самарадорлигини оширишга ҳамда халқимизга муносиб, халқаро талаблар даражасидаги билим ва тажрибага эга бўлган янги илмий кадрлар тайёрлашга қаратадилар.

Суҳбатни МУХЛИС тайёрлади.

Ташкилот ва корхоналар диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси

«Давлат статистика ҳисоботлари шаклларини ва уларни тўлдириш йўриқномаларини нашр қилиш» бўйича савдо (тендер) танлови эълон қилади.

Буюртмачи — Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар корхона ва ташкилотлар қуйидаги шартларга мос келишлари ҳамда зарур касбий ва техник имкониятларга, ишончлиликка, тажриба ва ижобий нуфузга, шунингдек, шартнома (контракт) тузиш учун фуқаролик ҳуқуқий лаёқатига ҳамда ваколатига эга бўлиши керак.

Савдода қатнашиш ва тендер ҳужжатлари олиш учун савдо ташкилотчиси — Давлат статистика қўмитасига ёзма равишда мурожаат қилиши керак.

Манзил:
Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 63-уй, 709-хона.
Телефон: 67-23-65, факс: 67-78-16
(тендер комиссияси котиби — Корчагина Алла Николаевна).

Савдо ташкилотчиси томонидан таклиф (оферта)лар қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Буюк Ипак йўли к., 63-уй, 709-хона. Телефон: 67-23-65, факс: 67-78-16 (тендер комиссияси котиби — Корчагина Алла Николаевна).
Савдо ташкилотчисига таклиф (оферта)ларни тақдим этишнинг сўнгги муддати — таклиф (оферта)лар очиладиган кун ва соат ҳисобланади.
Таклиф (оферта)лар эълон чиққандан 10 кун кейин Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 63-уй, 312-хонада соат 15.00да очилади.

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ !

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети қошидаги ихтисослашган Олий бизнес мактаби томонидан Косжанов Кувандик Танирбергенович номига берилган № 000752 рақамли МАГИСТРЛИК дипломи бекор қилинади.

Ўзбекистон Фанлар академияси Умумий ва ноорганик кимё институти жамоаси «Сирт фаол моддалар» лабораториясининг мудири У. Аҳмедовга отаси, академик

Карим АҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Бадиий академияси жамоаси Бадиий ижодкорлар уюшмаси аъзоси, Ўзбекистон халқ устаси Мирмахмут Раҳматовга қизи

МАВЛУДАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбекистон почтаси» давлат-акциядорлик компанияси жамоаси бош директор ўринбосари Зоҳид Қосимовга волидаи муҳтарамаси

Рапиқа ҚОСИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон телерадиокомпанияси жамоаси «Ўзбекистон» телеканали «Сиёсат» студиясининг катта муҳаррири Жўра Бобораҳматовга волидаи муҳтарамаси

ШОДМОНХОН аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Биринчи Тошкент Давлат тиббиёт институти ректорлиги, клиника ва жамоат ташкилотлари махсус бўлим бошлиғи Фатхулла Ғайбуллаевга онаси

МАЪСУДА аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

БАРҚАРОР БИЗНЕСГА ЭГА БЎЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?
У ҲОЛДА БИЗНЕС ҲАҚИДАГИ ВА БИЗНЕС ЖУРНАЛИ "ПрессТИЖ" ГА ОБУНА БЎЛИНГ!

"ПрессТИЖ" журнали - Ўзбекистондаги энг йирик ва машҳур каталогдир. Ҳар ҳафтада OFFERS рубрикаси остида 500 дан ортиқ модул эълонлари ва 1000 дан ортиқ таклифлар, шунингдек: автомобиль бозорининг энг охирги янгиликлари, уяли алоқа ва юқори технологиялар, бизнес-гороскоп, маркетинг ва менеджмент бўйича мақолалар ва бизнес ҳақидаги ҳамда бизнес бўйича бошқа материаллар.

Журналнинг ўқувчилар доираси-мулкчиликнинг барча шаклларидаги корхона ва ташкилотлар раҳбарлари ва мутахассислари, давлат бошқаруви органлари ходимлари, бизнесменлар, тадбиркорлар.

2004 йил учун "ПрессТИЖ" журналига обуна бўлиш билан бирга Сиз:
·"ПрессТИЖ- Экспресс" - хорижий ахборот воситаси дайджести,
·"ПрессТИЖ - Менеджер" - раҳбарлар учун илова,
·Халқаро кўргазмалар юзасидан журналнинг махсус мавзуларга оид сонларини олиб турасиз.

Обуна исталган почта бўлимида амалга оширилиши мумкин. Ўзбекистон вилоятларида обуна бўлиш ва нархлари юзасидан саволлар бўйича маҳаллий почта алоқа бўлимларига мурожаат этинг.

"ПрессТИЖ" журнали ҳар бир бизнесмен ва тадбиркор учун зарурдир!

"ПрессТИЖ" журналига обуна бўлиш Сизнинг бизнесингизга бўлган энг аъло инвестициялардир

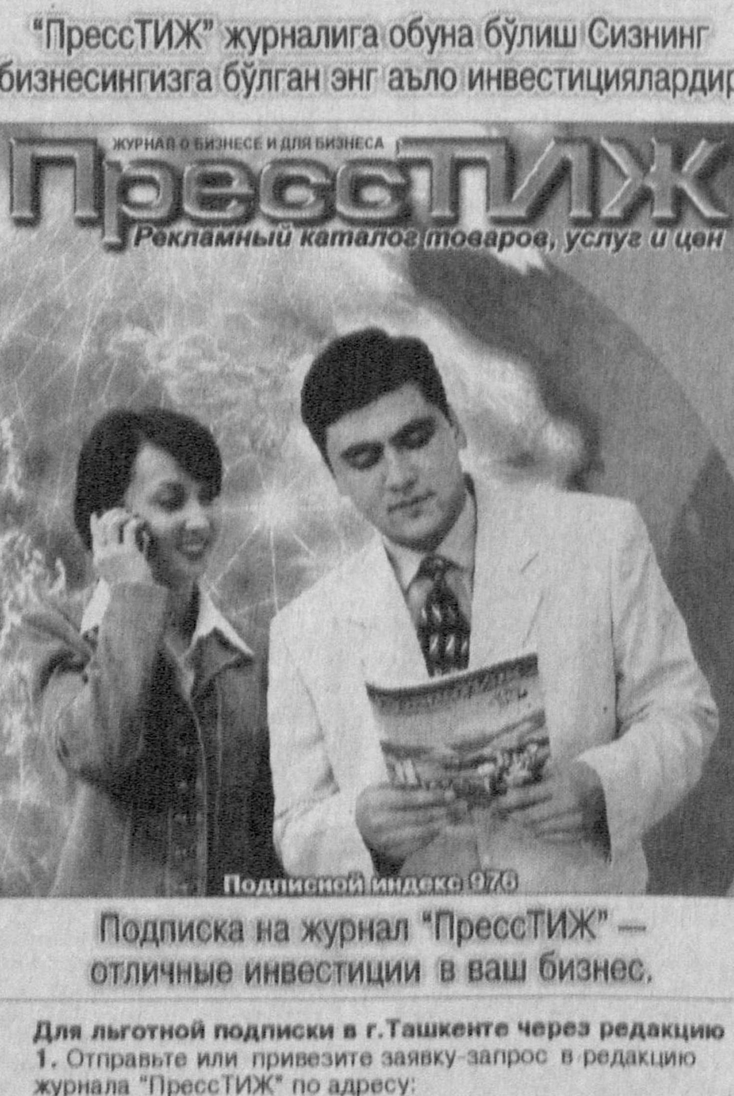

Подписка на журнал "ПрессТИЖ" — отличные инвестиции в ваш бизнес.

Для льготной подписки в г.Ташкенте через редакцию
1. Отправьте или привезите заявку-запрос в редакцию журнала "ПрессТИЖ" по адресу: 700055, г. Ташкент, ул.Махтумкули, дом 1, комн. 128, или отправьте по факсам: **144-71-87, 144-74 87,** или пошлите заявку-запрос по электронной почте **Presstige_best@inbox.ru,** или просто позвоните по телефонам: **132-18-17, 144-71-87, 144-74- 87.**
2. После получения заявки вам будет выслан (или доставлен курьером) договор-счет на подписку.

Журнал "ПрессТИЖ" — самый крупный и известный каталог в Узбекистане.
Свыше 500 модульных объявлений и 1000 предложений в рубрике OFFERS, еженедельно, а также:
самые последние новости авторынка, сотовой связи и высоких технологий, бизнес-гороскоп, статьи по маркетингу и менеджменту и другие материалы о бизнесе и для бизнеса.

Читательская аудитория журнала — руководители и специалисты предприятий и организаций всех форм собственности, работники органов государственного управления, бизнесмены, предприниматели.

Подписавшись на журнал «ПрессТИЖ» на 2004 год, вы также будете получать бесплатные приложения:
- **"ПрессТИЖ-Экспресс" — дайджест зарубежной прессы,**
- **"ПрессТИЖ-Менеджер" — приложение для руководителей,**
- **Специальные тематические выпуски к международным выставкам.**

ОФОРМИТЬ ПОДПИСКУ МОЖНО В ЛЮБОМ ПОЧТОВОМ ОТДЕЛЕНИИ СВЯЗИ.
ПО ВОПРОСАМ СТОИМОСТИ И ОФОРМЛЕНИЯ ПОДПИСКИ В ОБЛАСТЯХ УЗБЕКИСТАНА ОБРАЩАЙТЕСЬ В МЕСТНЫЕ ПОЧТОВЫЕ ОТДЕЛЕНИЯ СВЯЗИ.

Журнал "ПрессТИЖ" нужен каждому бизнесмену и предпринимателю!

Хочешь иметь устойчивый бизнес? Подпишись на "ПрессТИЖ" — журнал о бизнесе и для бизнеса!

«Халқ сўзи»
«Народное слово»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
П. ДЮГАЙ,
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. КУЧЕРЕНКО,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
А. САИДОВ (бош муҳаррир ўринбосари вазифасини бажарувчи — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
И. ЎТБОСАРОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ,
А. ҲАЙДАРОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 133-52-55;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 133-10-17;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15; 132-12-08
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 0066, 22589 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда оператор **Ж. ТОҒАЕВ** томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — **Ю. ҲАМИДОВ.**
Навбатчи муҳаррир — **У. ФАЙЗИЕВА.**
Навбатчи — **М. ЖОНИХОНОВ.**
Мусаҳҳиҳ — **М. ЁҚУБОВА.**

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.10
1 3 4 5 6